

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (2396) 1996 SAUSIS-JANUARY 30

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Veikla, vadovai ir sėkmė

Gera veikla, o ypač vadovavimas jai, didele dalimi priklauso nuo sugebėjimo giliau įžvelgti į bendrinius uždavinius, nustatyti darbų eilę ir jais tinkamai dalintis su bendradarbiais. Ko nors iš šių savybių stokojant, veiklos vėžimas labai sunkiai traukiamas.

KODĖL kas yra veikliama, priežastys paprastai siauresniam ar platesniam žmonių rateliui yra žinomos. Tai sudaro pagrindą jungtis į uždavinius, juos remti, vadovaujantiems patarinti, reikšti nuomones dėl metodų ar taktikos. Toks sutelktinis rūpestis ar prisidėjimas veiklą dažniausiai pasuka nudingą linkmę. Tai ypač svarbu siekiant kokio nors platesnio masto tikslų. Bet neretai pasitaiko veiklų „solistų“, kurie dirba vadovaudamiesi tik savo nuomone ir nuovoka, kitų patarimais per daug nesidomėdami. Toks veiklos būdas dažnai sukelia abejonių dėl sėkmės, tuo pačiu ir dėl ateities, nes beveik viskas priklauso nuo vieno asmens. Pastarajam pasitraukus, bendradarbiai būna daug sunkiau tęsti kas pradėta. Mat reikia susekti priežastis, kodėl kas darė, kodėl taip, o ne kitaip planuota ar užsimota. Tokiais nelemtais atvejais dažnai pradėdama viskas iš naujo, ir tai taip, kaip darbo tęsėjams atrodo geriausiai. Tai trukdo ir apsunkina bendrą darbą. Užtat per daug nėra ko stebėtis, kad dažnas vengia įsijungti veiklon, kur stipriai reikiama „solistai“. Jei pastarieji vadovauja, sunku derintis kitiems, o dar blogiau, kai tokie vadovai virš visko kelia savo ambicijas. Kartais net susidaro įspūdis, kad ir pati veikla reikalinga tam, kad patenkintų tokių vadovų užgaidas ar ambicijas, nors kai kas bendram reikalui ir nenaudinga būtų. Šalia tikrųjų tikslų tada atsiranda nematomai, paslėpti smulkūs tikslėliai, ir veikla krepčiamą jų siekiamas.

VIŠUOMENINĖS veiklos darbuotėje, siekiant sėkmės ir geriausių rezultatų, taipgi labai svarbu sudaryti ir išlaikyti pusiausvyrą. Yra mėgėjų ar tik taip veiklą suprantančių grupių, kurios didžiąją laiko dalį paskiria pasitarimams, planavimams, naujų projektų priėmimams bei atmetimams, — žodžiu, grynai kabinetiniam darbiui, kuris paverčiamas veikla be niekur nieko. Tiesa, yra institucijų, kurios panašų darbą privalo dirbti, bet tuo kartais užsikrečia ir tie, kurių veiklos plotmė ir grupės paskirtis visai kitokia. Dažnai nuolatinį posėdžių slinktis labai lėta, ir kol prieinama prie kokio sutarimo ar nutarimo, žiūrėk, jau užgula kiti reikalai, ir taip plūšama „po praktiką“ be jokių konkretnių rezultatų. Tai išmuša iš vagos, kraunasi nebepakeliamą našta, dingsta noras iš viso bet ką daryti, išsiskirstoma darbo nepabaigus arba geriausiu atveju jį atlikus atkūrinai. Todėl veiklos vingiuose perdėtas popierizmas dažnai tampa kliūtimis, kurias patys sau pasistatome. Pasidalinimas nuomonėmis, nutarimai turi būti atliekami nustatytą darbo tvarką ribose, be kaitalojimų, be tyčinių pratęsimų, kad būtų apie ką kalbėti, ypač, jei problema įdomi. Taipgi svarbu nieko neatidėlioti. Jei išpareigota, net ir po metų įvyksiančiam renginiui reikia ruoštis dabar. Žinoma, tai priklauso nuo vadovo, sugebančio išlaikyti planavimo ir veiksmo pusiausvyrą, pačiam įsitikinti ir kitus įtikinti, kad priežastys, dėl ko kas daroma, yra rimtos, sukeliančios ir atitinkamas pastangas visa, kiek galima, geriau ir laiku atlikti. Vadovaujantį abejonės užduoties svarba sukuria pilką nuotaiką, o tada atbula ranka ne kažin ką bepadarysi. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Brangus sutarties nutraukimas

Kanados parlamento rinkimų vajuje 1993 m. rudenį liberalų vadas J. Chretienas aštriai kritikavo iš politikos pasitraukusių progresyviųjų konservatorių ministrų pirm. B. Mulronį dėl jo vyriausybės išpareigojimo pakeisti naujais senstancius „Sea Kings“ sraigtasparnius. Taip dabar Lietuvoje yra vadinami malūnsparniai. Tuose rinkimuose spalio 25 d. beveik visiškai buvo nušluoti Kanados konservatoriai ir jų naujoji ministerė pirm. Kim Campbell. Rinkimus netikėtai laimėjęs liberalų ministras pirm. J. Chretienas tada nedelsdamas atšaukė konservatorių vyriausybės pasirašytą moderniausių „EH-101“ sraigtasparnių įsigijimo sutartį.

Naujamam ministeriui pirm. J. Chretienui atrodė, kad jis sutaps kelis bilijonus dolerių, atsisaks tų brangių „EH-101“ sraigtasparnių, užsakytų britų ir italų bendrovėje „E. H. Industries Ltd.“ Galutiniai šios sutarties nutraukimo nuostoliai buvo paskelbti tik š. m. sausio 23 d. Pasirodo, už nutrauktą sutartį ir dėl jos jau pradėta darba

Kanada firmai „E. H. Industries Ltd.“ turės sumokėti 478 milijonus dolerių, už juos nieko negaudama. Tai vis dėlto yra didelė beveik pusės bilijono dolerių suma.

Nutrauktoji sutartis Kanadai būtų parpinusi 50 naujų modernių „EH-101“ sraigtasparnių už 5,8 bilijono dolerių arba 43 tuos sraigtasparnius už 4,8 bilijono dolerių. Karo laivyno naikintojams ir fregatoms jau dabar reikia 20-30 „EH-101“ sraigtasparnių pakeisti nuolat gendantiesiems seniesiems „Sea Kings“ sraigtasparniams. Jais jau pavojinga atlikti tolimesnius skryžius. Be to, dingusiųjų pakeičimas ir gelbėjimui reikia sraigtasparnių, kuriais saugiai galima skristi ne tik dieną, bet ir naktį, kai dėl blogų oro sąlygų sraigtasparniui gresia apledėjimas.

Naujieji „EH-101“ būtų patenkintę visus tokius reikalavimus. Dabar, atrodo, bus ieškoma pigesnių, kurie taipgi kainuos bilijonus dolerių, bet bus menkesnės kokybės už atmetuosius. Be to, jų galbūt teks lauti iki XX šimtmečio (Nukelta į 8-tą psl.)

Garbės sargyba Antakalnio kapinėse prie L. ASANAVIČIŪTĖS kapo ir paminklo žuvusiems Sausio 13-tosios kovotojams už Lietuvos laisvę metinių sukakties

Nuotr. P. Klimo

Savaitė Lietuvoje

Baltijos kraštų bendradarbiavimas gynyboje

OMRI žiniomis, po dviejų dienų trukusių pasitarimų Taline, sausio 23 d. Lietuvos, Latvijos ir Estijos gynybos ministrai pasirašė bendradarbiavimo sutartį 1996 metams. Svarbiausi uždaviniai bus parengti Baltijos taikos palaikymo batalioną BALT-BAT, sudaryti bendrą oro erdvės stebėjimo sistemą ir tobulinti jūros pajėgų bendradarbiavimą. Estijos ministeris spaudai pabrėžė, kad nenumatoma steigti bendros karinės sąjungos. Rygoje sausio 19 d. vyko Baltijos kraštų ir JAV atstovų pasitarimai dėl bendros oro erdvės kontrolės sistemos metmenų ir galimos JAV pagalbos.

Gerėja Lenkijos ir Lietuvos santykiai

Sausio 13 d. Lietuvos prezidentas priėmė Lenkijos seimo pirmininką J. Zychą bei jo vadovaujamą lenkų parlamentarų delegaciją, rašo „Lietuvos rytas“. Abiejų kraštų atstovai pareiškė, kad santykiai pagerėję. Pasirašyta apie 50 sutarčių ir rengiamasi pasirašyti laisvosios prekybos sutartį. Vizito metu buvo aptartos vidaus reikalų bei tautinių mažumų problemos ir paminklo vysk. A. Baranaukui statyba Seinuose.

Prezidentas lankėsi Vokietijoje

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas dalyvavo sausio 18 d. Vokietijos uostamiestyje Kylyje, surengtame tarptautiniame simpoziume, kuriame buvo svarstoma Baltijos jūros valstybių ateitis, skelbia ELTA. Prezidentas savo kalboje pabrėžė šių valstybių bendradarbiavimo svarbą ir pasiūlė Europos sąjungai tuo tikslu suorganizuoti specialią konferenciją. Simpoziume, surengtame paminti Šlezvigo-Holšteino žemės Pramonės ir prekybos rūmų 125-ąsias metines, dalyvavo pusantrą tūkstančio atstovų, trijų Baltijos valstybių prezidentai.

Lankėsi Islandijos delegatai
Sausio 11 d. prasidėjo Islandijos delegacijos vizitas

Lietuvoje, praneša BNS. Delegacija, kuriai vadovavo Islandijos seimo (Altingo) pirmininkas O. G. Einarsson, susitiko su Lietuvos seimo pirmininku Česlovu Juršėnu bei seimo užsienio reikalų komiteto nariais. Įvyko susitikimai su LDDP ir opozicijos frakcijomis. Delegacijos vadovas taipgi pasakė kalbą iškilmingame seimo posėdyje sausio 12 d. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, pasitarimuose dėl bevizio režimo įvedimo, Islandijos parlamentarų nuomone „klausimas yra svarstytinas“. Buvo kalbėta apie gilesnį bendradarbiavimą fermentų, hormonų, endokrininių medžiagų, insulino gamybos srityse. Prezidentas pažymėjo, kad Lietuva galėtų plačiau perimti islandų patirtimą naudojant geoterminę energiją.

Atleistas banko pirmininkas

OMRI žiniomis, prezidentas Algirdas Brazauskas sausio 22 d. pasirašė siūlymą, kad (Nukelta į 2-rą psl.)

Žuvusio už Lietuvos laisvę DARIAUS GERBUTAVIČIAUS kapas Antakalnio kapinėse, kur metinių sukakties proga buvo pagerbtų Sausio 13-sios kovotojai

Nuotr. P. Klimo

Sibiro lietuviai reikalingi specialaus dėmesio

Į „Tėviškės žiburių“ bendradarbio kunigo K. J. Ambraso, SJ, pateiktus klausimus atsako VYSKUPAS PAULIUS BALTAKIS, OFM, 1995 metų rudenį aplankęs Rusiją ir jos Sibire gyvenančius lietuvius

— Kaip rengėtės šiai tolimai kelionei į Rusiją?

— Per Australijos lietuvių dienas Adelaidėje (1994. XII. 26 — 1995. I. 1) Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkui B. Nainiui užsiminiau, kad šią vasarą ketinu aplankyti Sibire likusius lietuvių tremtinius. Jis pasiūlė vykti kartu ir Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovui Lietuvoje J. Gailai. Suplanavę su juo kelionę, kurios lankymo vietas ne sykį keitėme, išvykome 1995 m. rugsėjo 4 d. Katechetiniuose Lietuvos centruose prisipirkome net penkias dėzes įvairių religinių knygų, kurias iš anksto pasiuntėme Lietuvos ambasada į Maskvą. Prie mudviejų dar prisijungė Filadelfijoje gimęs, bet Lietuvoje kunigų seminarijoje mokėjęs prel. Leonas Peck-Pečiukevičius. Mums kvietimus parūpino Sibiro lietuvių sąjungos pirmininkas geologijos dr. Vilius Bernatoniš, kilęs iš Viešintų ir į Sibirą išvežtas trejų metų — 1941 m.

— Koks buvo Jūsų svarbiausias šios kelionės tikslas ir ar jį pasiekėte?

— Pagal Šv. Sosto man duotus įgaliojimus privalau rūpintis visų už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių katalikų sielovada. Subyrėjus Sovietų Sąjungai, mano aptarnaujamoms „vyskupijoms“ ribos labai išsiplėtė. Todėl jaučiau tiesioginę pareigą susipažinti su mūsų tautiečių gyvenimu buvusiuose komunistiniuose kraštuose bei ištirti galimybes, kuo ir kaip jiems galėtume pagelbėti.

Tiesą sakant, šiems žmonėms visko trūksta, bet labiausiai jie prašė — atsiųsti lietuvių kunigą. Sankt Peterburgo ir Maskvos lietuviai būtų patenkinti, jei lietuvis kunigas juos aplankytų bent 2-3 kartus per metus, o Sibiro lietuviai norėtų, kad lietuvis misionierius, ilgesniam laikui apsigyvenęs, padėtų susisiekti su po platųjį Sibirą išsisklaidžiusiais lietuviams ir suburti bendruomenes. Šiuo metu tebėra tikrai penkios organizuotos lietuvių bendruomenės, jungiančios po 40-100 vyresnio amžiaus tremtinius. Laimei mūsų viešnagės me-

tu Novosibirske vyko Rusijos ir Kazachstano vyskupų konferencija ir Sibiro kunigų suvažiavimas. Taigi buvo man gera proga susipažinti su visų lietuvių sielovada Rusijoje, Sibire ir Kazachstane. Sibire dirbą kunigai (jų 50) mielai sutiko tarpininkauti, o viena lietuvių šeima jau atsiliepė. Misionieriai pakartojo lietuvių prašymą — Sibirui reikia bent vieno lietuvių kunigo. Šiuos prašymus perdaviau arkiv. Audriui Bačkiui, Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkui. Jis tikisi, kad kurį nors iš šiųmet išventintų kunigų pasiseks įkalbinti, kad šis sibiriečių pageidavimas būtų patenkintas. Lietuvių pageidaujamos literatūros mėginime pasiūsti per Lietuvos ambasadą Maskvoje.

— Kurias vietas aplankėte ir kokie miestai, gyvenvietės, asmenys ar lietuvių salelės Jus labiausiai nustebo ar sudomino?

— Suvalkų trikampį aplankau bemaž kasmet. Ir pirmąsyk jų istorijoje 1995 m. vasarą 61 Punsko parapijos lietuvių suteikia Sutvirtinimo sakramentą lietuviškai. Kitus Lenkijos miestuose gyvenančius lietuvių aplankiau 1986 m., Vengrijos lietuvių — 1993 m., Sankt Peterburgo ir Karaliaučiaus srities — 1994 m. Šiemet, 1996 m., ketinu apsilankyti Latvijoje, Estijoje, Ukrainoje ir Gudijoje. Šių visų kraštų atstovus buvau susitikęs Čikagoje ir Vilniuje 1994 m. per Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventę. Visi jie vienbalsiai teiravosi: „Kada mus aplankysite?“ Tikrai sunku surasti laiko visų prašymams patenkinti.

Labai gražiai susiorganizavę Maskvos lietuviai, kurių čia esama apie 3,500. Nuo 1992 m. jie subūrė pastovią lietuvišką mokyklėlę „Šaltinėlis“, turinčią 98 mokinius. Visi čionai dalykai, išskyrus matematiką, yra dėstomi lietuviškai. Greta veikia ir sekmadieninė mokykla priešmokyklinio amžiaus vaikams ir vyresniesiems, norintiems pramokti lietuvių kalbos. Maskvoje gyvenantys lietuviai turi savo kampelį senojoje Lietuvos ambasadoje. Lietuvių bendruomenei vadovauja dr. Nijolė Martyniuk. Jiems daug moralinės paramos teikia Lietuvos respublikos ambasada. Sankt Peterburge gyvena apie 2,000 lietuvių, kurie irgi turi 40 vaikų mokyklėlę, tik vis dar negauna patalpų. Peterburgiškei lietuvių bendruomenei vadovauja energingoji Veronika Bartkutė. Gražiai su lietuvių kultūros draugija bendradarbiauja Lietuvos respublikos konsulas.

Karaliaučiaus srityje apytikriai gyvena 19-40,000 lietuvių. Didžiuma jų, panašiai kaip ir Maskvoje ar Sankt Pe-

terburge, buvę Sibiro tremtiniai, negalėję isikurti Lietuvoje. Katalikų sielovada rūpinasi Telšių vyskupijos kunigas Anupras Gauronskas. Jam jau pasisekė suorganizuoti aštuonias katalikiškas bendruomenes, parūpinti patalpas, daugiausia Vokietijos vyskupijų padovanotas koplyčias. Šis kunigas kartu su lietuvių bendruomenėmis rūpinasi katalikų šventovės ir kultūros centro statybą Tilžėje. Lietuviškas mokyklas čia lanko 318 Karaliaučiaus srities lietuvių vaikų.

Kaip jau minėjau, Sibire lietuviškosios bendruomenės tėra susiorganizavusios Novosibirske, Tomske, Barnaule, Krasnojarske ir Igarkoje. Novosibirske įsisteigusi 15 mokinių pastovi mokyklėlė dėl sunkių susisiekimo sąlygų iširo. Lituanistiniai kursai su 5-7 klausytojais dar šen ten tebeveikia.

Įdomiausias miestas yra Tomskas, buvusi Sibiro sostinė. Įsteigtas 1604 m. kazokų igulos, iš kurios 109 kareivių buvo 32 lietuviai. Prieš 1917 m. Tomske gyveno 35,000 lietuvių, veikė 24 visuomeninės organizacijos, turėjusios savo knygų leidyklą. Lietuviai čia buvo suorganizavę lietuvišką batalioną kovai su bolševikais. Lietuvių tremtiniai į Tomsko sritį pradėti gabenti po 1831 m. sukilimo — tada atgabenta 5,000, o po 1863 m. — 10,000. Pirmoji katalikų šventovė Tomske pastatyta lietuviu pranciškonu 1836 m. Bolševikai šią šventovę 1927 m. pavertė observatorija, bet 1990 m. vėl grąžinta katalikams. Šiuo metu Tomsko apylinkėse gyvena apie 800 lietuvių tremtinių.

— Kaip galėtumėte religiniu, kultūriniu ir ekonominiu požiūriu apibūdinti išlikusius lietuvius?

— Sankt Peterburgo lietuviai yra susibūrę į kultūros draugiją, atšventusią 104-ąsias metines ir yra išlaikę gražias kultūrinės bei tautinės tradicijas. Tikrai sunki jų mediaginė būklė. Lietuvis kunigo stoka labai apsunkina jų religinę veiklą ir visą lietuvišką kultūrinį darbą.

Šiandien labiausiai džiugina Maskvos lietuvių bendruomenė. Nors jų dauguma religiniu ir tautiniu atžvilgiu yra sukūrę mišrias šeimas, tačiau, nepaisant ekonominių ir kitokių sunkumų, pajėgę įsteigti pastovią, valdžios jau pripažintą jos išlaikomą mokyklą, išsikovojo, kad būtų pastatytos pritaikytos patalpos su sporto sale, biblioteka ir kitais būtiniaisiais reikalavimais. Sankt Peterburgo, Maskvos lietuviai susilaukia paramos iš Lietuvos respublikos (Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Veikla, vadovai ir sėkmė
Vadovavimo, planavimo ir darbo pusiausvyrą yra būtina
Sibiro lietuviai reikalingi specialaus dėmesio
Seniau Tomske gyveno 35 tūkstančiai lietuvių, dabar — 800
Pažiūrėkime atviru žvilgsniu
Atviros Lietuvos fondo direktoriaus V. Gruodžio pranešimas
Kai mus lydėjo šaltis, badas, blakės...
Politiniai kaliniai parodė stiprų nusistatymą kovoti už tautą
Mažo būrio dideli žygiai
Troškūniečių kovos su Želigovskio daliniais
Skubėk, Upėsniai...
Sopantis gyvenimas: praeitis nepraeina, ji su mumis
Apie literatūrą, politikus ir kritikus
Pokalbis su rašytoja Ale Rūta jos amžiaus sukakties proga

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaiztūnienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20,
rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Paviieniai
nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai nuosimam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage
paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės
žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send
address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3.
Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

MYLIMAI ŽMONAI

a.a. PRANEI DALIENEI

iškeliavus amžinybėn,

jos vyrą STASĮ DALIŲ, Kanados žurnalisto sąjun-
gos sekretorių, liūdesio valandose nuoširdžiai
užjaučiame –

Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga

AŲA

PRANEI DALIENEI

mirus, skausmo valandą nuoširdžiai užjaučiame velio-
nės vyrą STASĮ DALIŲ, "Talkos" kooperatyvo izdi-
ninką, sūnų LEONĄ KLIMAITĮ su šeima ir visus gimines
bei artimuosius –

*Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvo
"Talka" valdyba*

AŲA

JONUI GUSTAINIUI

mirus,

atsiminimuose mums brangią TEODORĄ ČIPKIENĘ-
GUSTAINIENĘ nuoširdžiai užjaučiame –

*R. ir K. Ražauskai,
Detroit, Michigan*

BRANGIAI MOTINAI

AŲA

ELZBIETAI MURAUŠKIENEI

mirus Lietuvoje,

jos sūnus – PETRĄ ir VYTAUTĄ bei jų šeimas šią
liūdesio valandą nuoširdžiai užjaučiame –

*M. Janeliūnienė
O. Z. Girdauskai*

PADĖKA

AŲA

ONA TAČILAUŠKIENĖ

mūsų mylima mamytė, senelė ir prosenelė
iškeliavo amžinybėn 1996 m. sausio 3 d.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. Augustinui Simana-
vičiui, OFM, kun. Pijui Šarnickui, OFM, už atnašautas gedu-
lines Mišias, kun. Eugenijui Jurgučui, OFM, už maldas kopy-
čioje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Ačiū visiems drau-
gams ir pažįstamiems už pareiktą užuojautą, gėles, užpra-
šytas Mišias, aukas "Tremtinių grįžimo fondui"; D. Radtkai
už vargonavimą ir gražias giesmes; B. Stanulienėi už ska-
nius pusryčius ir geroms ponios už pyragus.

Nuliūdę: dukros – Vanda Ručienė,
Irena Bartusevičienė su šeimomis,
sūnūs – Vincas ir Alfa Tačilauškai
su šeimomis

PADĖKA

O dėkui Tau, Motut, už Tavo didžią meilę
Ir už skausmus nuvargintus širdies.
Tu mums davei gyvenimą ir laimę,
Tu ir dabar prie Viešpaties už mus meldies.

AŲA

MILDA STANKIENĖ

mūsų brangioji žmona ir mamytė iškeliavo
amžinybėn 1995 m. gruodžio 31 d.

Nuoširdžiai dėkojame Hamiltono Aušros Vartų parapi-
jos klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už laidotuvių apeigas.
Dėkojame L. Marcinkutei už vargonavimą ir giesmes Mi-
šių metu.

Ačiū visiems, dalyvavusiems maldose, Mišiose ir paly-
dėjusiems velionę į kapines. Nuoširdi padėka visiems gim-
inėms, draugams ir pažįstamiems, pareikšusiems mums
užuojautą žodžiu, raštu ir spaudoje; už gėles; užprašytas
Mišias ir aukas savo pasirinktos organizacijos velio-
nės vardu. Ačiū ponios už pyragus ir p.p. Mačiams už lai-
dotuvių pietus.

Jūsų parodytas nuoširdumas palengvina mūsų liūdesį –
vyras Jonas, dukros – Loretta ir Vida

Vilniaus universiteto kiemo ir Šv. Jono bažnyčios fragmentas

Sibiro lietuviai reikalingi specialaus dėmesio

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kos konsolato ir ambasados.

Karaliaučiaus srities lietu-
viai tuo yra laimingi, kad turi
energingą lietuvių kunigą
Anuprą Gauronską ir gražiai
veikiančią lietuvių bendruo-
menę. Jų veikla būtų dar sėk-
mingesnė, jei daugiau jiems
dėmesio skirtų ir daugiau pa-
ramos teiktų Lietuvos konsu-
latas.

Sibiro lietuviai yra nepa-
rastai išsiskleidę po didžiū-
lius plotus, neturi jokių ryšių,
todėl tik mažuma dalyvauja vi-
suomeninėje veikloje. Misio-
nieriai nusiskundė, kad tik
vienas kitas lietuvis pastoviai
lanko pamaldas. Turbūt vi-
siems lietuviams bendras
bruožas: jei nėra lietuvių
kunigo, nedalyvauja religi-
niame gyvenime.

— Ar tie lietuviai, su ku-
riais susitikote, nesirengia
grįžti Lietuvon? Ko jiems la-
biausiai trūksta, kad jie atsi-
durtų tėvynėje?

— 1993 m. iš viso Sibiro 800
lietuvių buvo parašę pareiški-
mus grįžti į Lietuvą. Kiek iš jų
grįžo ir kiek yra norinčių grįž-
ti šiuo metu, nežinoma. Tikslai,
pavyzdžiui, iš Tomsko išvyku-
sių 12 šeimų septynios grįžo
atgal. Sibire tremtiniai gau-
na kur kas didesnę pensiją ne-
gu vietiniai, vieną kartą per me-
tus nemokamą bilietą trauki-
niu keliauti per visą Rusiją,
nemokamai važinėja po miestą.
Be to, kai kurie sukūrę miš-
rias šeimas, prakutę, turi ge-
rus darbus. Beveik visos bend-
ruomenės nusiskundė, kad da-
bartinė Lietuvos valdžia jais
visiškai nesirūpina, neskiria
jokio dėmesio. Jei persikeltų
Lietuvon, gyvenimą sunkiau-
siai reikėtų pradėti trečia-
syk.

— Gal užtikote tokių tautie-
čių, kuriems skubiai būtina
pagalba? O galbūt ji jau tel-
kiama? Kokių adresu ją siųs-
ti?

— Jų medžiaginė būklė yra
labai panaši į Lietuvoje gyve-
nančių. Ko jie laukia labiau-

siai — lietuvių kunigo, lietu-
viškos spaudos! Jei kas galėtų
užsakyti lietuvišką laikraš-
tį, ar pasiųsti knygų, — orga-
nizuotų lietuvių bendruome-
nių adresai yra "Pasaulio lie-
tuvyje". Turiu beveik visų Si-
bire dirbančių misionierių
adresus. Kreiptis: Bishop P.
A. Baltakis, OFM, 361 High-
land Blvd., Brooklyn, N.Y.
11207, USA. Už kiekvieną jūsų
paramą ir pagalbą nuošir-
džiausiai dėkoju.

— Koks skirtumas tarp už-
sienyje ir plačiuosiuose Rusi-
jos plotuose išsiskleidusių
lietuvių? Ką galėtumėte jiems
palinkėti?

— Vakaruose gyvenę lietu-
viai galėjo laisvai burtis,
steigti savo parapijas ir kul-
tūrinius centrus. Į Sibirą iš-
tremtieji neturėjo jokių teis-
ių ir sąlygų. Vėliau, kai juos
reabilitavo, kai kurie grįžo
Lietuvon ar persikėlė į kitus
kraštus. Organizuotis į tauti-
nious vienetus jie teidrijo tik-
tai 1991 m. Dėl įvairių priežas-
čių, gal net dėl tūnančios bai-
mės, neryžtingumo, susibūrė
tikslai penkios bendruomenės.
O ir šios, neturėdamos patal-
pų ir didesnės paramos iš Lie-
tuvos valdžios, vos laikosi.

PAULIUS BALTAKIS, OFM, už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių katalikų
vyskupas, darbo kambaryje

Nuotr. K.J. Ambraso

PADĖKA

AŲA

KAZIMIERUI BATŪRAI

1996 m. sausio 12 d. iškeliavus amžinybėn,

ypatinga padėka Anapilio klebonui kun. J. Staškui už atvykimą
į namus su Švenčiausiu, už maldas laidotuvių kopyčioje
atsisveikinimo vakarą, už atnašautas Mišias ir palydėjimą
į amžino poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapinėse, kur buvo
sugiedota "Marija, Marija" ir kaip Lietuvos kariui – Tautos
himnas. Dėkojame kun. V. Volertui už sukalbėtas maldas
prie velionies karsto laidotuvių išvakarėse.

Nuoširdi padėka Prisikėlimo parapijos kunigams ir sese-
lėms, aplankiusiems velionį ligoninėje; dr. M. Valadkai už
didelį rūpestį ligoniu.

Gili padėka karsto nešėjams; Dangulei Radtkai už
jautrias giesmes ir vargonavimą šventovėje. Dėkojame
giminėms, draugams ir pažįstamiems iš toli ir arti, atvyku-
siems atsisveikinti paskutinį kartą. Ypatinga padėka F.
Mockui ir E. Šlekiui – velionies Karo mokyklos draugui už
išreiktus prisiminimus atsisveikinant.

Ačiū skautams ir skautėms už garbės sargybą prie
karsto ir išpuodingą skautišką atsisveikinimą. Dėkojame vi-
siems už užprašytas Mišias, gėles, puošusias velionies
karstą, už pareiktas užuojautas šią skausmo valandą.
Padėka B. Stanulienėi už ypatingą rūpestį pavaišinti lai-
dotuvių dalyvių skaniais valgiais ir ponios – už skanius pyra-
gus. Dėkojame visiems taip gausiai susirinkusiems paly-
dėti velionį į amžino poilsio vietą.

Lūdentys – žmona Danutė, sūnus Kastytis
ir dukra Jūratė su šeimomis

AŲA

KAZIMIERUI BATŪRAI

mirus,

sūnų KASTYTĮ, jo žmoną JŪRATĘ ir šeimą bei Toronto
skautus nuoširdžiai užjaučiame –

Hamiltono "Širvintos-Nemuno" tuntas

AŲA

ELZBIETAI MURAUŠKIENEI

mirus Lietuvoje,

jos sūnų PETRĄ su šeima ir jų gimines nuoširdžiai
užjaučiame –

Paulė ir Vladas Gulbinai

AŲA

ANTANUI SUKAUSKUI

mirus Detroite,

jo brolių AUGUSTINĄ SUKAUSKĄ ir šeimą, gimines bei
artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

*Toronto Lietuvių namų valdyba ir
revizijos komisija*

AŲA

HERBERTUI ŠMITUI,

Lietuvių namų rėmėjui, mirus, žmonai BRUNHILDAI, sū-
nui ROLANDUI, dukroms – SILVIJAI ir SIMONAI, gimि-
nėms bei artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą –

*Toronto Lietuvių namų valdyba ir
revizijos komisija*

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

seimas atleisčių iš pareigų
Lietuvos banko pirmininką
Kazį Ratkevičių. Šis jau
sausio 8 d. pateikė atsi-
stądinimo raštą, LDDP
partijai pareiškus nepasi-
tenkinimą jo darbu. Pre-
zidentas iš karto nesiūlė
seimui K. Ratkevičių atleisti,
galvodamas, kad pirmininkas
galės padėti Tarptautinės
valiutos fondo ir Pasaulio
banko žinovams paruošti per-
tvarkymo programą keturiems
rimtų problemų užklupčiams
bankams. K. Ratkevičiaus at-
leidimui reikės tik paprastos
balsų daugumos seime.
Anksčiau būtų reikėję 71
atstovų balso. K. Ratkevičiaus
įpėdinių prezidentas pasiūlė
banko vicepirmininką Joną
Niaurą.

**Atsistatydina vidaus reikalų
ministeris**

OMRI žiniomis, sausio 20
d. Lietuvos ministeris pirmi-
ninkas Adolfas Šleževičius
pranešė spaudai, kad gavo
vidaus reikalų ministerio
Romasio Vaitekūno atsi-
stądinimo raštą. Prezidentas
Algirdas Brazauskas anksčiau
buvo pasiūlęs R. Vaitekūnui
atsistatydinti, sužinojus, kad
ministeris uždarė savo tau-
pomąją sąskaitą Lietuvos
akciniamė-inovaciniamė ban-
ke prieš pat banko veiklos
sustabdymą. R. Vaitekūnas
tada iš pareigų nepasitraukė,
LDDP frakcijai balsavus, kad
jis pasiliktų. Manoma, jog
sustiprės spaudimas ir A.
Šleževičiui atsistatydinti, nes
jis taip pat savo santaupas
laiku buvo išsiėmęs iš LAIB.

Kanadiečiams nereikės vizų

ELTA praneša, kad Kana-
da tapo dvidešimt pirmąja
valstybe, kurios piliečiams
vykti į Lietuvą nereikia vizų.
Vizų režimas vienašališkai
panaikintas Kanados pilie-
čiams, vykstantiems į Lietuvą
ir ten liekantiems iki 90 dienų
per metus ar vykstantiems per
ją į kitus kraštus.

**Antrasis privatizacijos
tarpsnis**

Lietuvos vyriausybė priėmė
nutarimą dėl valstybės ir
savivaldybių tolimesnio turto
privatizavimo politikos, skel-
bia ELTA. Šiuo nutarimu
vyriausybė sieks toliau didinti
privatinės nuosavybės dalį
Lietuvos ūkyje, pritraukti
užsienio ir Lietuvos inves-
titorius, sukurti naujas darbo

vietas ir gerinti darbo jėgos
panaudojimą, tobulinti ga-
mybos struktūrą, didinti
pinigines pajamas už priva-
tizuotą turtą. Lietuvos val-
stybinės privatizavimo agen-
tūros direktorius K. Atko-
čiūnas pranešė, kad po
pirmojo privatizavimo tarp-
nio valstybei likusio kapitalo
vertė siekia 9,9 milijonus litų.
Antras privatizavimo tarp-
nis, turintis prasidėti artimiausiu
laiku, vyks tik už grynus
pinigus.

Numatyta pirmiausia pri-
vatuoti objektus, likusius iš
pirmojo sąrašo, valstybei
priklausiančius nedidelius
akcijų paketus privatizuotose
įmonėse bei valstybės dalis
bendrose su užsienio kapitalo
įmonėse, " kuriose Lietuvai
priklausanti dalis valdoma
neefektyviai ir didesnės nau-
dos valstybei neduoda". Taip
pat numatyta privatizuoti
keleivių bei krovininių vežimo
geležinkelio firmas, vagonų ir
garvežių remonto bazes,
tiesimo bei kitas aptar-
naujančias įmones, atskiras
aviabendrovės "Lietuvos avia-
linijos" dalis. Iki 2000 m.
nebus privatizuojami stra-
teginiai objektai - ryšių įmo-
nės, orauosčiai, skrydžių val-
dymo ir oro navigacijos įran-
ga, strateginės energetikos
įmonės.

JAV ir toliau remis Lietuvą

BNS skelbia, kad Tarp-
tautinėje konferencijoje JAV
dalyvavę Lietuvos diplomatai
ir kariškiai po susitikimų Va-
šingtono teigiamai vertino
Lietuvos perspektyvas įsto-
jimui į ŠAS-gą (NATO). Su
JAV valstybės sekretoriaus
pavaduotoja valstybinio sa-
ugumo klausimais Lunn Davis
buvo sutarta tęsti dvišalius
pasitarimus Lietuvos narystės
pasirengimu. Užsienio reikalų
ir krašto apsaugos ministerijų
sektoriniai A. Januška ir V.
Sarapinas susitiko taipgi su
JAV gynybos sekretoriaus pa-
vaduotoju Frederick Smith, su
kurio buvo apsvaistytos dvi-
šalių santykių perspektyvos,
saugumo Baltijos regione ir
Europoje klausimai. JAV
pareigūnai pabrėžė politinę
reikšmę Lietuvos dalyvavimo
taikos užtikrinimo misijoje
Bosnijoje ir padėkojo už Lie-
tuvos karių būrio pasiuntimą.
JAV Lietuvos karinėms pa-
jėgoms suteikė \$200,000 fi-
nansinę paramą 1995 m. Šiais
metais ta suma sieks \$350,000.
RSJ

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Tel. 416 535-6252

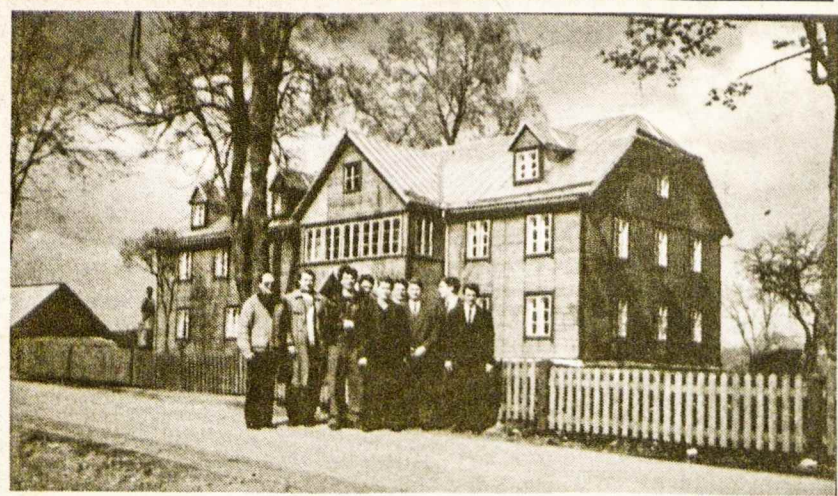
Greitas patarnavimas, neaukštos
kainos. Gaunami kontakto lėšiai
(contact lenses).

Turner & Porter

laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 416 533-7954

Turner & Porter

N. Daugėliškio parapijos namus aplanko ir Vilniaus kunigų seminarijos auklėtiniai. Jie čia randa ir senelius, ir globojamus vaikus

Telkiama pagalba Vilniaus kunigų seminarijai N. Daugėliškioje, Ignalinos rajone

IŠ TĖVIŠKĖS LAIŠKU

Dar metai ant kupros

Mieloji, sviekinu jus ir šeimą su šventėmis ir artėjančiais Naujaisiais metais, nors tuos Naujuosius bala nematė - jie nieko gero neatneša, tik dar vienus metus uždeda ant kupros.

Prisimenu savo mielą, gerąjį mokytoją Alytų K. Klimavičių iš pedagoginės mokyklos laikų, buvo tokia tradicija, kad mokyklos moksleiviai sutikdavo Naujuosius kartu su mokytojais. Nušėdavo programą, būdavo šokiai ir t.t. Prisimenu, kai mes, dar žaliokės mergaitės, su didžiausiu nekantumu laukdavome kada gi nuaidės laikrodžio dūžiai paskelbdami Naujuosius metus, o jis, su jam būdinga šelmiška šypseną, mums tiesiai sakė: "Na, ir kas iš tų Naujų metų? Tik pasensti vienais metais - ir po viso džiaugsmo. "Oi, kaip mes "niršom" - kaip galima taip sakyti? O dabar galvoju, viešpatie, kokios mes naivios buvome! Juk tuose jo žodžiuose buvo teisybė.

Deja, šitai suprantu tik dabar, kada jau ir man žilė pradeda puošti galvą ir jau tik pora metų iki šešiasdešimt. Įdedu jums dvi plotkeles (dabar vadina pas mus kalėdaičiais, bet man tai neprimtina, nes užaugau ir pradedu senti su plotkele, tai taip ir vadinasi). Tikiuosi, kad jūs pasieks Kūčių vakarui, nes dar tik gruodžio, 13 šią dieną. (Deja, šiemet paštai vėlavo, ypač oro keliais, dėl sniegų ir vėjų ir pasiekė tik sausio 2. O Kūčių vakaras yra kančios ir džiaugsmo, svaionių ir laukimo vakaras. Lauždami plotkele pabūkime visi kartu. Su tais brangiaisiais, kurie jau ilsisi amžinybės glėbyje, ir su tais nuo kurių esame laiko ir nuotolių atskirti. Pabūkime visi kartu bent minis ir prisiminimais. Gal tai mums padės būti sveikesniais, linksmesniais, paslaugesniais ir t.t.

Kūčios po tėvų mirties, man sunkiausia diena. Tačiau verkiau ir meldžiuosei bei kalbuosi su jais mintimis, atsiprašydama už savo klaidas, pažada išpildyti viską, ko jie nespėjo... Sunku, skaudu, bet

kito kelio nėra. Gyvenimas dar kartais ir proserų padovanoja.

Ačiū už laišką, ir ačiū už didelę dovaną, kurią irgi laiku gavau Kalėdoms. Neskriskite labai savęs, nes juk ir jums gyventi reikia, ypač su amžiumi ir nesveikatom. Ačiū betgi už viską - iš visos širdies.

Kai pailgės dienos, jūsų sesutė aš vėl aplankysiu prie to tolimo Kupiškio. Skambinu į tą terapinį slauginamį, sakė - ji jaučiasi, kaip ir anksčiau, gripas nekamuoją. Tokia pati ligonė, tik gal daugiau turi laisvės ir geresnės priežiūros, negu būdavo N. Vilnioje. Pensionate yra mano adresas, telefonas. Jeigu kas nors nutiktų, man praneštų. Tuomet aš praneščiau jums. Jeigu turėsiu sveikatos, o teisingiau, jeigu būsiu gyva aš pati ir, jei ji numirtų tenai - aš ją parvešiu ir jūsų tėviškės kapus. Jeigu manęs jau nebus, įpareigosiu savo sūnų (jei suspėsiu). Vasarą pravažiavau pro tas kapines, kur laidojo pensionto mirusiųosius ten būtų liūdna jai...

Nei giriuosi, nei ką - manim galit neabejoti. Nebent jeigu jūs prieštarausit, kad ją parvežtume laidoti į jūsų tėviškės kapines, nes anksčiau to prašėte, jei tai būtų įmanoma. Juk ji ir dabar, kai aplankiau, pirmiausia sako "noriu namo, parsivežkit mane!", o nežino vargšėlė, kad jau nėra to "namo", kad ir jos globėja vyresnioji sesulė jau kelinti metai ilsisi kapinėse netoliese, o su jos liga reikalinga priežiūra. Pensionate geriausia, kaip begalima šiuose sunkumose.

Gruodžio 2 buvo mūsų šventovėje Mišios už mano tėvus, tetą su dėde ir jūsų sesutę Ievą iš tėviškės. Suvažioavo broliai su šeimomis. Buvo net 19 mūsų iš viso. Prie vakarienės stalo prisiminėmė, kad jau 9 metai, kai neturime mamos. Užprašysime šv. Mišias dešimtmeciui Perlojeje, iš kur visi esame, sukviesime kaimynus, giesmininkus ir t.t., kaip dabar įprasta. Visi tai įsipareigojome atlikti.

Pažiūrėkime atviru žvilgsniu

Štai ko siekia Atviros Lietuvos fondas, finansuojamas didžiojo labdario George'o Soros'o

VYTAS GRUODIS
ALF vykdomasis direktorius

Atviros Lietuvos fondas pastebėjo diskusiją "Tėviškės žibučiuose" apie George'ą Soros'ą bei jo finansuojamų fondų veiklą Rytų ir Vidurio Europoje. Aš darbuojuosi Atviros Lietuvos fonde (sutrumpintai - ALF) jau beveik treji metai, tad manau, kad galu išties dalykiškai ir konkrečiai papasakoti apie fondo darbą bei Soros'o finansinę paramą įvairioms Lietuvos visuomeninio gyvenimo sritims.

Pagrindinis ALF siekiamas tikslas - padėti formuotis atvirai demokratinei visuomenei Lietuvoje. Atvira visuomenė, anot garsaus filosofo Carl'o Popper'io, - tai visuomenė, kur būtų ginamos ir puoselėjamos žmogaus ir piliečio teisės, demokratijos principai, kur galėtų augti ir realizuoti savo kūrybines jėgas laisva asmenybė, kartu jaučianti atsakomybę už bendrapiliečių socialinį būvį, puoselėjanti ir gausinanti kultūrinės bei intelektualinės vertybės.

Šiai idėjai pritaria vengrų kilmės amerikietis finansininkas George Soros'as ir remia tokios visuomenės kūrimąsi Rytų bei Vidurio Europos šalyse - jis yra įsteigęs savo fondus daugiau kaip 20 šalių. Atviros Lietuvos fondo valdyba ir darbuotojai pritaria šiam tikslui ir nuosirdžiai dirba, kad gyvenimas Lietuvoje pasikeistų, kad šalyje vyktų ne grįžtami demokratiniai pokyčiai. Todėl ALF remia veiklas, iniciatyvas asmenybes bei organizacijas, turinčias realią viziją, kaip įgyvendinti savo sumanymus ir projektus.

Lėšos ALF veiklai ateina iš G. Soros'o finansuojamo Atviros visuomenės instituto New York'e, bet Atviros Lietuvos fondas yra nepriklausoma, autonomiška organizacija Lietuvoje, turime vietinę valdybą ir formuojame savo veiklą pagal Lietuvos poreikius. G. Soros'as ir ALF, ir kitiems Rytų ir Vidurio Europoje įsteigtiems fondams *paleika laisvę ir atsakomybę orientuoti*

Gruodis gal sunkiausias mėnuo mano gyvenime po mamos mirties. Betgi, šalia skausmo, būna ir džiaugsmo - tai mano ir sūnaus gimtadieniai. Ką darysi, turi žmogus pergyventi tai, kas tau skirta ir ištverti. Labai ačiū, kad man rašote, apdovanojate ir sakote, kas esu sava. Gera tai žinoti. O mane gerumo išmokė tėvai. Mamytė ir jūs pažinote. Iki sekančio.

Perlojiškė Zina-Malvina

MIELAS DĖDE,

Štai ir vėl baigiasi metai ir vėl artinasi Didžioji Paslaptis, kurios negalima atitolinti. Dienos rikiuojasi į savaites, savaitės į mėnesius, - tie į metus. Pažiūrėk tik į laikrodį, kokia tai baisi mašina! Juk praėjusi sekundė nesugrįš!

Sėdžiu tamsoj ir galvoju. Tamsoj todėl, kad taupau elektrą. O ką daugiau veikti tamsoj, jeigu negalvoti? Kad gyvenimas taip greit prabėgo, kad nespėjau nė apsidairyti, kad džiaugsmo valandėlių beveik ir nebuvo, kad gyvename baimėje nuo pat 1940 m. Tačiau, dėkui Dievui, kad turiu rankas, kojas ir akis, kad stogas virš galvos, turiu kur atsigulti. Bet, matai, žmogus toks padaras, jam vis mažai, jis nori vis daugiau ir daugiau...

Sekmadienį buvau miške. Tyli, gražu. Pasijutau kaip katedroje, gamtos katedroje. Taip gerai pasidarė, pasirodžiau sau toks mažas prieš Nežinomą. Džiaugiesi ir džiaugiesi, kad jauti tokią palaimą. Na, o kasdienybė, Kazy, visur vienoda. Ta kasdienybė susideda iš smulkmenų: reikia šio, reikia to, bet jeigu nėra, gali apsieiti. Svarbiausia - sveikata.

Kaip laikosi Tavo "generolas"? Aš irgi dabar turiu Valę. Mano pensijos neužtenka buto apšildymui, vandeniui, elektrai. Tai "generolas" maitina. Likom dviese. Audrai savi rūpesčiai, ypač kad ji laukia kovo-balandžio mėn. atskrendant gandro... Bet iki to dar daug laiko. Linkėjimai!

Algimantas

(Laiško autorius - buvęs partizanas. Septyniolikos metų pagautas rusų, ilgai kentėjo koncentracijos stovykloje).

savo veiklą pagal krašto situaciją.

Per penkerius metus Atviros Lietuvos fondo veikla žymiai išaugo. 1991 m. ALF programoms bei individualiems ir grupiniams Lietuvos piliečių pasiūlymams remti skirta 300,000 JAV dol., 1992 m. - 1 milijonas, 1993 m. 1,8 milijono, 1994 ir 1995 metais maždaug po 5 milijonus, 1996 m. numatyta taip pat apie 5 milijonai JAV dolerių.

Labai nustebome dėl kai kurių kritikų abejonės, neva mūsų remiamoje švietimo programoje nesą vietos nei tautiškumui, nei katalikybei. Tokiai nuomonei nėra pagrindo. ALF "Švietimo Lietuvos atečiai" programa remiasi Lietuvos švietimo koncepcija, patvirtinta 1992 m. Lietuvos respublikos seime. Šioje koncepcijoje viena iš svarbiausių nuostatų yra tautai brangių vertybių išsaugojimas ir puoselėjimas.

ALF programa "Švietimas Lietuvos atečiai" skatina originalių lietuviškų vadovėlių, mokymųjų programų bei priemonių kūrimą bei leidimą, rūpinasi geriausių užsienio vadovėlių pritaikymu ir vertimu. Iš 48 originaliųjų lietuvių autorių sukurtų mokymųjų vadovėlių, išleistų per 1995 m. ALF paramos dėka, 14 (arba apie 30%) buvo lituanistinės krypties: lietuvių kalbos, istorijos ar folkloro tematika.

ALF "Švietimo Lietuvos atečiai" programa taip pat remia mokyklų bibliotekas, organizuoja seminarus mokytojams, skatina jų pedagoginę kūrybą. Vienas iš projektų "Naujų technologijų įdiegimas Lietuvos mokyklose" yra skirtas mokyklų įsijungimui į tarptautinius kompiuterių tinklus bei mokymųjų kompiuterinių programų kūrimui.

Į šį kilmę ir neabejotinai naudą Lietuvai darba įtrauktą daugybę Lietuvos žmonių - visuomenės švietėjų ir pedagogų, artimai bendradarbiaujama su Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija. Kita ALF programa "Mokslas ir studijos" remia lituanistikos ir istorijos mokslus.

Nors Atviros Lietuvos fondas pagal savo nuostatus tiesiogiai negali remti nei politinių partijų, nei religinių organizacijų, tačiau vienas iš mūsų tikslų yra puoselėti pagarbą ir toleranciją įvairioms religijoms bei religinoms pažiūroms, skatinti moralės ugdymą. Tarp ALF socialinės rūpybos programos 1995 metais paremtų projektų galima paminėti finansinę fondo paramą katalikiškai labdaros organizacijai "Tėvo namai" - išėjusių iš įkalinimo vietų žmonių namų steigimui, paramą Telšių

vyskupijos Dvasinės paramos jaunimui centrui - vasaros stovyklos jaunimui iš asociacijų šeimų organizavimui (iniciatorius - kun. Edis Putrimas iš Kanados), taip pat Jean'o Vanier tarptautinės "Tikėjimo ir šviesos" bendruomenės organizuotai vasaros ugdymo-poilsio stovyklai jaunimui su negalia. Be kita ko, vienas iš Atviros Lietuvos fondo valdybos narių dr. G. Uždavinys yra Lietuvos katalikų mokslo akademijos pirmininkas.

Čia paminėta tik maža dalis visų fondo 1995 metais paremtų projektų. Didelę paramą lietuviškai kultūrai bei kultūrų maišams teikiame per ALF kultūros programą. Taip pat veikia mokslo, teisės, knygų leidybos, socialinės rūpybos, jaunimo, sveikatos švietimo, užsienio kalbų mokymo, verslo ir ekonomikos bei kitos programos. Neįmanoma išsamiai apžvelgti fondo veiklos trumpame straipsnyje, tačiau ALF kiekvienam besidominčiam gali bet kada pateikti visą, taip pat ir finansinę, informaciją apie savo darbą. Viešumo principas - mums vienas iš svarbiausių.

ALF valdyba yra sudaryta iš skirtingas profesijas, aukštus mokslo laipsnius turinčių gerai žinomų Lietuvoje žmonių: fondo pirmininkė - literatūros dėsytėja ir teatro kritikė I. Veisaitė, valdybos nariai yra - istorikas E. Aleksandravičius, sociologė N. Kasatkina, fizikas R. Katilius, literatūrologas K. Nastopka, teisininkas S. Staciūnas, kardiologas G. Uždavinys, literatūrologas, buvęs Lietuvos kultūros ir švietimo ministeris D. Kuolys. Toks platus įvairių profesijų sambūris fondo valdyboje leidžia visapusiškai įvertinti Lietuvos poreikius, formuoti ALF strategiją bei objektyviai svarstyti mums pateiktas paraiškas ir projektus.

Lietuvos išeiviai taip pat gali daug prisidėti prie gyvenimo tėviškėje gerinimo. Tikėdamiesi kūrybingo bendradarbiavimo su Lietuvos sūnumis ir dukromis išeivijoje ir naudodamiesi maloniais mums "Tėviškės žiburių" suteikta proga, skelbiame savo adresą: Atviros Lietuvos fondas arba Open Society Fund-Lithuania, A. Jakšto 9, 2600 Vilnius, Lithuania. Tel. (370-2)221687; telefax: (370-2)221419; e-paštas (e-mail): fondas@headof.osf.lt. Kviečiame bendradarbiauti!

Red. pastaba. Su šiuo straipsniu gauta ir ALF 1994 m. finansinė apyskaita, kurioje sužymėta kiek ir kam išleista. Bendra suma - 5,293,378 JAV dol.

Garbės sargyba Antakalnio kapinėse prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę Sausio 13-tosios kovotojams metinių sukakties proga

Nuotr. P. Klimo

POLITINIO KALINIO KELIAI

Kai mus lydėjo šaltis, badas, blakės...

JONAS DAILIDĖ, Kaunas

Kiekvienas buvęs politinis kalinys praėjo savo kančių kelią - rūsų, negailestingą, žiaurų. Tie, kurie į žiaurų Gulago kelią papuolė būdami vyresnio amžiaus, jau išskeliavo į amžino poilsio pasaulį. Vieni užmerkė akis amžinu miegu, nepakeldami nežmoniškų Gulago sąlygų. Jų palaikai liko speigo ir amžino įsalo žemėje. Kiti iškentė skurdą, badą, šaltį, nežmonišką darbo sąlygas, grįžo su palaužta sveikata ir neilgai džiaugėsi Tėvynės padange - ir jie išskeliavo amžinybėn.

Anuometiniai Gulago jaunuoliai, dabar jau sidabro gijomis papuoštomis galvomis, pajėgę pernešti savo galgotas, jau lėtai žingsniuuoja gyvenimo rudens kelyje.

Gyvenimas eina nesustabdomai savo vaga. Keičiasi kartos ir pamažu tolsta kalėjimų, žiaurių tardymų ir lagerių prisiminimai. Vis labiau tolsta ta negailestinga kalėjimų ir lagerių žemė, kur šlamėto sveitimi miškai, pro šalį nešė savo vandenins svetimos upės, mirtimi alsavo amžino įsalo žemė ir leduotas vandenynas. Tuomet, žiaurios nelaisvės metais, mūsų kasdienybę lydėjo šaltis, badas, ligos, blakės, utėlės, neteisybės ir skausmingas Tėvynės ilgesys...

Žmonės į pragariškus sovietinius lagerius papuolė skirtingo amžiaus, skirtingu laiku ir skirtingomis aplinkybėmis. Vieni - už dalyvavimą ginkluotoje kovoje prieš raudonąją okupantą, kiti - už aktyvų palaikymą šios kovos, tretį už nelegalią spaudą ir kitas pasipriešinimo priemones. Kai kas pateko ir atsitiktinai. Gal todėl, atgavus nepriklausomybę, atsirado skirtingi požiūriai, sprendžiant Lietuvos problemas.

Tuos, kurie dalyvavo pasipriešinime prieš okupaciją,

siejo bendra gija - tai sąmoningas pasirinkimas nepasiduoti okupantų užmačioms, nepasiduoti nutautinimui, skleistį žmonės tautiškumo dvasią ir meilę Tėvynai, kelti žmonių dvasingumą ir tikėjimą. Politiniai kaliniai yra gyvi liudininkai ir ant savo pečių patyrę, kaip sunku išlikti savimi NKVD ir KGB apsupties atmosferoje.

O vis dėlto mes eįjome, kad paskui mes einantiems būtų lengviau ir drąsiau eiti.

Daugelį metų okupantai ir vietiniai kolaborantai bandė išnaudoti kiekvieną progą įtikinti visuomenę, kad rezistentų heroizmo dvasia buvo bereikšmė ir kad ji neįleisianti šaknų istorijon. Tačiau, kaip saulės spindulys, praejęs per kristalą, sutvysta įvairiaspalviu spektru, taip ir mūsų rezistentų aukos ir prasmė, perėjusi per istorijos laiko prizmę, nušvito naujais nuostabiais atspalviais savo vertingais siekais - laisvės ir teisingumo visiems - savo aukos dvasia tapo šiuolaikis besivystančio pasaulio pranašais.

Politiniai kaliniai sąmoninga savo veikla parodė vidinį nepalaužiamą nusistatymą priešintis ir kovoti už lietuvių tautos išlikimą. Mūsų pasipriešinime sudėtos įkainojamos aukos ant Tėvynės laisvės aukuro, mus visus, buvusius politinius kalinius, turi vienyti. Būtina atstatyti jų veiklos istorinę tiesą, politinio kalinio tarptautinės teisės statusą.

Buvę politiniai kaliniai, išgyvenę bendrą kovą, tardymo kančias, išdavysčių ir abejonių košmarą, teisminių procesų dirbtinius spektaklius, kalėjimus, lagerių režimus, mirties lagerius, vergišką prievartinį darbą, lėtą mirtį, skausmingą išlikimo viltį, artimųjų ilgesį ir netektį, begalinį Tėvynės ilgesį, - turėjo sukaupti paskutines dvasines ir fizines jėgas, kad išliktų žmonėmis su visomis žmogiškomis vertybėmis. Nužmogėjimo pavojai apimdavo tūkstančius žmonių. Tik dėka krikščioniškos moralės ir tikėjimo į Aukščiausiąjį žmonės neprarado savitvados.

Per ilgai buvo slepiamas mūsų rezistencijos didvyriškumas ir pasiaukojimas. Skaudu, kad mūsų jaunimas apie tai sužinojo per vėlav. Gal todėl dalis jaunuolių ir net suaugusiųjų ne taip supranta tautinį sąmoningumą, pasiaukojimą šventam reikalui, nepalaužiamą patriotizmą, tautinį orumą, garbės jausmą, pagarbą ir meilę gimtajai kalbai, tautos istorijai, tradicijai, sąžinės jausmą, tikėjimą ir viltį. Daug kas, braidydami materialinių gėrybių liūne, nejaučia, kad praranda supratimą apie tikrąsias vertybes, kurios yra amžinos ir neįkainojamos.

Politiniai kaliniai, turėdami didelę gyvenimo patirtį, užgrūdinti kovų ugnyje ir Gulagų kančiose, nesiekdami sau naudos, savo paskutinės gyvenimo dienosose pasiruošę stiprinti pilpnesnius, kelti klumpančius, tiesti ranką abejojantiems, skatinti gerbti praeitį, kviesti nuosirdžiai, nesavanaudiškai dirbti laisvos Tėvynės labui. Šiuo taip sunkiu ir atsakingu metu mes, politiniai kaliniai, nenorime būti izoliuoti nuo tų šūkių ir idealų, kuriuos gynėme ir kurie giliai įsirežė mūsų protuose ir širdyse.

Mes trokštame, kad mūsų Himno žodžiai "Vardan tos Lietuvos vienybė težydi" pavirstų tikrove.

Way above the clouds. Quiet relaxation. Friendly service. Easy traveling. Heading home. With Europe's leading airline.

We have 7 weekly flights to Vilnius.

Lufthansa has daily flights from Toronto to Frankfurt. And from there, convenient nonstop connections to Vilnius, 7 times per week. So if you cannot wait to get there, check with Lufthansa, Europe's leading airline. Call your travel agent or 1-800-563-5954 (In Toronto 368-4777).

Lufthansa

BALTIC TRAVEL MART

Pranešimas keliautojams | Estija, Latvija, Lietuva, Europą ir Pietų kraštus įvyks 1996 m. vasario 10, šeštadienį, nuo 1 v.p.p. iki 6 v.v. LATVIJŲ KULTŪROS CENTRE, 4 Credit Union Dr., North York (Eglinton E. ir Don Valley).

Dalyvauja: Lietuvos, Latvijos ir Estijos konsulatų atstovai, 21 atstovas iš įvairių oro linijų, bei kelionių ir draudos bendrovių.
Air Baltic, Air Canada Vacations, Air Transat Holidays, Canadian Holidays, Alba Tours, Czechoslovak Airlines, Conquest Tours, Finnacharter, Finnish Tourist Board, German Tourist Board, Globus, Insight, Lufthansa, Nordland Express, Pedersen World Tours, Regent Holidays, Signature Tours, Sunquest Vacations, Trafalgar Tours, Voyageur Insurance, 21st Century Insurance.

NEMOKAMŲ SKRYDŽIŲ LOTERIJA

lėjimas laisvas

Nemokamas kavos bufetas

Jūsų šeimnininkai -

Goliger's Travel

Kravis Travel Service Ltd.

THE TRAVEL SOURCE

99 YORKVILLE AVENUE

TORONTO, ONTARIO

(416) 924-6328

1-800-268-7442

Kravis John, Eichmane Brigita,

Bosselin Lisa, Kravis Ingrida,

101 DUNCAN MILL ROAD

NORTH YORK, ONTARIO,

(416) 449-0931

1-800-625-2817

Wanger Maya, Kuusk Kristi,

Jansons Aukseklis "Jan"

LAISVOJE TĖVYNĖJE

AKMUO SENAVAIČIAMS

Prienų rajono Pakiauliškio kaime išlikusioje Senavaičių sodyboje buvo atidengtas paminklinis akmuo Senavaičių šeimai. Vincas Senavaitis, 1944 m. išėjęs partizanauti, yra vienas pirmųjų Lietuvos partizanų vadų Suvalkijoje. Kovose žuvo jis pats, keturi jo broliai ir sesuo. Paminklinį akmenį atidengė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirm. A. Lukša, pašventino kariuomenės kapelionas kun. A. Bulota. Mišias atnašavo mons. A. Svarinskas.

GEDRAIČIŲ KOVŲ SUKAKTIS

Nepriklausomybės kovų pergalės Giedraičiuose deimantinių sukaktis 1995 m. lapkričio 21 d. buvo prisiminta Mišiomis Šv. Baltramiejaus šventovėje, iškilmingais minėjimais Giedraičių vidurinėje mokykloje ir prie Lietuvos nepriklausomybės paminklo. Su tomis jau istorijos palaidotomis kovomis "Lietuvos aidą" skaitytojus supažindino Stanistavas Buchaveckas: "1920 m. spalio 9 d. Lietuva po Lenkijos maršalo J. Pilsudskio surežisuoto, o generolo L. Želigovskio įvykdyto klastingo antpuolio prarado sostinę Vilnių ir Rytų Lietuvą. Spalio pabaigoje lietuvių kariai prie Giedraičių ir Širvintų sustabdė skaičiumi ir ginkuote pranašesnių želigovskinių veržimų į Lietuvos gilumą. Tačiau pavojus jaunai karai ir nepriklausomybės kovų nualintai valstybei dar nebuvo praėjęs..." Lenkų kavalerija lapkričio 17 d. pradėtų puolimu buvo pasiekusi net Kėdainių apylinkes. Pergalę Lietuvai atnešė didvyriškos pėstininkų kovos, lapkričio 18-21 d.d. lenkus galutinai palaužiusios prie Širvintų ir Giedraičių.

NUSIKALTĖLIAI MOKYKLOJE

"Lietuvos aidą" pranešimu, Šiauliuose, Ukmergėje ir Vilniuje nusikaltėlių grupės jau braunasi ir į mokyklas. Šiam klausimui buvo skirtas Vilniuje 1995 m. lapkričio 27 d. įvykęs Lietuvos savivaldybių draugijos prezidentūros posėdis. Apie jame padarytą Ukmergės burmistro Sigitą Čirbą pranešimą "Lietuvos aidas" rašo: "... mieste veikia penkiolikos šėtoniška priesaika davusių šešiolikmečių jaunuolių grupė, kuriai vadovauja daugiau kaip 36 metų turintis 'specialistas'. Jaunieji nusikaltėliai terorizuoja moksleivius, reikalauja 50 litų duoklės už kiekvieną poilsio vakarą mokykloje..." Ukmergės burmistras S. Čirba skundėsi, kad policija nieko nedaro. Mat toje paauglių nusikaltėlių grupėje yra vaikų ir iš "gerų" šei-

mų, save laikančių nebaudžiamais. Tokiose bylose policijai trūksta liudininų. Esą visuomenė nepasitiki policija, o tėvai — mokykla. Pasak Anykščių burmistro Sauliaus Nefo, taip yra auginama nusikaltėlių pamaina. Mat dabar tūkstančiai paauglių nei dirba, nei mokosi.

MOKYTOJOS BIJO KERŠTO

"Lietuvos aidą" bendradarbis Dainius Sinkevičius liūdnu duomenų apie vidurinę Simono Stanevičiaus (1799-1848) mokyklą Vilniuje pateikė skaitytojams savo 1995 m. lapkričio 24 d. paskelbto pranešimo antraštelėje "Sumušti mokytojai nesikreipia į policiją, nes bijo keršto". Jis betgi rašo tik apie tris prie mokyklos durų sumuštus mokytojas. Jos nukentėjo nuo mokykloje veikiančios buvusių mokinių gausos. Mokytojai, jeigu ši mokykla jų turi, matyt, įstengia apsiginti, bet jie nebando gelbėti savo kolegų. Gausios nariai mokytojas dažniausiai muša už jų pasirašytus skundus policijai, kuri tokius nepilnametius nusikaltėlius paleidžia nenubaudius už pačią dieną. Mokyklos direktoriaus pavaduotoja Dalia Grigienė praneša, kad mokykla jau yra įsigijusi aparatą, nusikalstančius mokinius žada fotografuoti ir jų nuotraukas išstatyti specialioje lontoje. Tačiau tokios nuotraukos bus naudojamos tik mokyklos reikmėms ir už jos ribų nebus rodomos.

IAMŽINS VADŲ ATMINIMA

Lietuvos vyriausybė yra nutarusi paženklinti visų 1918-1940 m. Lietuvos ministerių pirmininkų gimtines, Juozo Tūbelio, Mykolo Šlezevičiaus ir Leono Bistro kapavietes. Nepriklausomos Lietuvos vyriausybės vadų atminimą taipgi norima įamžinti ir Kaune buvusiam Lietuvos ministerių kabinete pastate. Ministerių pirmininkų atminimo įamžinimo komisijos nariai su kultūros ministerijos ir atitinkamų savivaldybių vadovais turėjo aptarti Lietuvos ministerių pirmininkų tėviškes ir žinomas kapavietes. Su architektais, kultūros istorikais ir rajonų vadovais jie buvo įpareigoti paruošti jų vietų paženklinimo projektus ir juos įteikti Lietuvos vyriausybei iki 1995 m. gruodžio 15 d.

GRIAUŠ NAMUS PALANGOJE?

Palangos pajūrio zonoje pastatytas namas, baigiantis 1995 m., tyrė Lietuvos seimo atsiųstą kontrolieriui. Spaudos konferencijoje kontrolierius Stasys Stažys pranešė, kad ten buvo rasta apie dvidešimt privačių pastatytų "pilių". Privatių statybų istorijas dabar tiria teisėsaugininkai. Vienam tokio namo savininkui jau pradėta baudžiamoji byla. Seimo priimtas įstatymas dabar uždraudė bet kokias statybas Palangos ir Kuršių nerijos pajūryje. Išimtis bus padaryta tik vyriausybės nutarimu leistoms statyboms. Lietuvos vyriausybė įpareigoja nustatyti pajūrio zonos ribas. Priimta įstatymo pataisa žemę kultūros vertybių registro saugomose teritorijose leis supaprastinti tik tada, jei galimas savininkas ten turi pastatus. Lietuvos seimas taipgi supaprastina statybų neleistinoje vietoje sustabdymo ir nurodymo tvarką. Anksčiau tai buvo galima padaryti tik teismo sprendimu. Dabar neleistinoms statyboms sustabdyti ir namams nugriauti pakaks miesto ar rajono vadovų nutarimo. Statybų savininkui priešinantį įstatymui, jo statybos galės būti nugriautas ar perrašytas valstybės nuosavybėn.

V. Kst.

Jaunieji Hamiltono ateitininkai, dalyvavę bendrose ateitininkų Kūčiose Toronto

Hamilton, Ontario

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymo 78 metų sukakties minėjimas Hamiltone bus vasario 17, šeštadienį, 5 v.v. Jaunimo centro salėje. Pagrindiniu minėjimo kalbėtoju yra pakviestas Romualdas Ozolas, Lietuvos seimo narys, Centro s-gos pirmininkas, buvęs Sąjūdžio narys. Meninę dalį atliks pensininkų choras, vadovaujamas A. Matulicz, "Gyvatara" tautinių šokių grupė ir Toronto vyrų choras "Aras", vadovaujamas Lilijos Turaitės.

Antra minėjimo dalis — sekmdienį, vasario 18 Hamiltono lietuvių Aušros Vartų šventovėje. 10.30 v.r. Mišios bus aukojamos už visus žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Hamiltono lietuvių prašomi gausiai dalyvauti. Organizacijos kviečiamos į šventovę ateiti su vėliavomis.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba

HAMILTONO LIETUVIŲ PEN-SININKŲ KLUBO tradicinis žiemos pobūvis-koncertas, įvykęs sausio 6 d. Jaunimo centro salėje, turėjo didelį pasisekimą. Nemaža salė vos talpino svečius. Vakaro pranešėja L. Stungevičienė pasveikino visus atvykusius ir supažindino su garbės svečiais. Buvo pagerbti buvusieji pensininkų choristai, ilgamečiai choro nariai. Visiems buvo pristigta po gėlę ir palinkėta dar ilgų ir sveikų metų. Toliau L. Stungevičienė įvadiniu žody linksmai nuteikė svečius.

Pensininkų choras, vadovaujamas A. Matulicz, atliko programą. Dainą "Žalia rūta" solo atliko B. Parešienė, A. Mikalauskas jautriai perdavė dainą "Grižtu namo", L. Ulbinas padainavo apie "Nepasisekusius piršlybas" sukelgamas daug juoko. Jiems buvo nepaigailėta ilgų plojimų. Gerai pasirodė sekstetai ir choras. Klubo pirmininkas A. Mikalauskas padėkojo A. Matulicz už gerai paruoštą programą, šeiminkams už skanius valgius, E. Bajoraitienė ir R. Pakalniškienė už salės puošimą ir visiems, pagelbėjusiems bei prisidėjusiems prie šio vakaro pasisekimo. Sekė turtinga loterija, kuriai vadovavo A. Mikalauskas. Pensininkų klubas kviečia naujus narius įjungti į veiklą. M. B.

A. m. STANKIENĖS ATMINIMUI aukojo "Vaiko tėviškos namams": \$20 — R. Choromanskis; "Tremtinių grįžimo fondui": \$50 — O. St. Žvirblys; \$20 — J. A. Mačiukas.

A. m. P. DALIENĖS ATMINIMUI aukojo Lietuvos tremtiniams: \$20 — A. Gailienė, I. Repečka; "Vaiko tėviškos namams": \$100 — A. Prunskas; \$50 — D. H. Svazs; \$20 — J. Deveikis, R. Choromanskis, S. Rakštienė, J. Z. Rickai; \$10 — P. Lukošienė.

A. m. L. PAGORSKIO ATMINIMUI "Vaiko tėviškos namams" aukojo: \$25 (JAV) — M. J. Vizgirdos. Aukos rinko KLMK dr. jos Hamiltono skyrius.

PRISIMINDAMI a.a. PRANĖ DALIENĖ ir reikšdami užuojautą vyrui Stasiui, sūnui Leonui ir visiems artimiesiems, Kanados lietuvių fondui aukojo: \$30 — P. Z. Sakalai; \$25 — Hamiltono lietuvių pensininkų klubas, L. E. Kle-

vai, J. E. Bajoraičiai; \$20 — A. Petraitienė, J. G. Kristolaičiai, K. K. Deksniai, A. Garkūnas, J. T. Andrukaičiai, P. Žulys, J. Stančus, K. S. Mileriai, A. Prunskas, J. M. Tarvydai, S. Panavičienė, J. K. Januškevičiai, G. A. Skaičiai, B. Antanaitienė, J. R. Pleiniai, E. Šopienė, J. Pyragius, L. M. Paškai; \$15 — P. V. Sidlauskai; \$10 — K. S. Karasškos. Kanados lietuvių fondas dėkoja už aukas.

"PAGALBAI LIETUVOS VAIKAMS" užjaušdami artimuosius a.a. Pranės Daliėnės atminimui aukojo: \$30 — R. Gudinskas (Wisconsin); \$25 — A. J. Asmenavičiai; \$10 — D. A. Enskaičiai, M. Gudinskai. A. a. Prano Dovydaičio atminimui: \$30 — E. Gudinskienė (Simcoe); \$20 — F. M. Gudinskai, E. K. Gudinskai, J. V. Narušiai; V. Paulionis; \$10 — L. Ulbinai. Už aukas nuoširdžiai dėkoja —

PLV komitetas

SAUSIO 13-TOJI Hamiltone paminėta Mišiomis Aušros Vartų šventovėje 1996 m. sausio 14 d., gražiu tai dienai pritaikytą klebono kun. J. Liaubos, OFM, pamokslu ir lietuviškojo radio programoje "Gintariniai aidai". Laidoje buvo pakartota dalis klebono pamokslų ir pasidalinta iš Lietuvos spaudos paimtais gyvų liudininkų išgyvenimais sausio 13 Vilniuje.

DŽIUGI SUKAKTIS buvo paminėta sausio 13 d. Hamiltone — lietuviškojo radio valandėlės "Gintariniai aidai" įsteigimas. Prieš 18 metų sausio 13 pasigirdo pirmieji "Gintarinų aidų" garsai Hamiltone, kurie tebeaidi dar ir šiandien iš McMaster universiteto stoties CFMU FM 93.3 kas sekmdienį nuo 1-2 v.p.p. "Gintarinų aidų" įsteigėjas buvo inžinerijos studentas Eduardas Stungevičius. Šiuo metu radio programoms vadovauja Edvardas, Lynn Labuckas, Andrius Gedris ir Liuda Stungevičienė. Radio rėmėjų-klausytojų dėka "Gintariniai aidai" žengia į devynioliktuosius darbo metus.

LIETUVIŲ PEN-SININKŲ KLUBAS "RAMBYNAS" taipgi mini 13-tuosius veiklos metus. 1983 m. buvo išlieti "Rambyno" pastato pamatai. Tai 50 patogių įrengtų butų — pritaikytų vyresnio amžiaus žmonėms gražioje gamtos aplinkoje, vakarinėje Hamiltono miesto pusėje, arti pagrindinio miesto autobusų susisiekimo, krautuvų ir parkų. Visi butai turi balkonius, sandėlius. Bendram naudojimui — poilsio, gimnastikos patalpą, pirtį, biblioteką, salę renginiams. Pastatas apšildomas elektros energija ir švenčių metu "Rambyno" administracija rengia pobūvius-vašes, suartina visus gyventojus pabendrauti. Atsiradus tuščiui butui, "Rambyno" administracija laukia naujų gyventojų; pirmenybė lietuviams, bet priimami ir įvairių tautybių pensininkai. Susipažinti su "Rambynu" Hamiltone lietuvių kviečiami pasikambinti "Rambyno" administratoriui Jonui Puniškai tel. 526-8281. Šie namai nesiribojan vien tik Hamiltono lietuviams — juose gali apsigyventi pensininkai ir iš kitų vietovių. "Rambynas" visuomet laukia lietuvių. L.S.

St. Catharines, Ont.

PANEVŽIO GIMNAZIJA S. JANUŠONIUI atsiuntė tris savo naujai išleistas istorijos knygas. Viena — S. Janušoniui, baigusiam Juozo Balčikonio vardo gimnaziją, o kitas dvi jo artimiausiems draugams. Knygoje įdėta ir nuotrauka su įrašu: "Nuoširdus gimnazijos muziejus taktininkas iš Kanados".

REKORDINIO ŠALČIO IR SNIEGO gausumo žiema užplūdo Niagaros kraštą, beveik paralyžiodama visą judėjimą. Nepaisant to, senų žmonių perežaminavimas vairuotojų leidimui gauti vyksta be pertraukos. Daug kas pasisako prieš šį įstatymą, varginantį kasmetiniais egzaminais net tokius, kurie savo gyvenime nėra turėję jokios avarijos.

NIAGAROS RAJONE atsiranda vis daugiau norinčių atgauti seniau čia gerai veikusių Pavergtų tautų organizaciją, kuri reaguoja į dabartinės Rusijos visokių imperialistinių grasišimus. Seniau čia veikusioje Pavergtų tautų organizacijoje (Association of East Central European Organizations), dalyvavo lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai, lenkai, vengrai ir čekoslovakai. Kor.

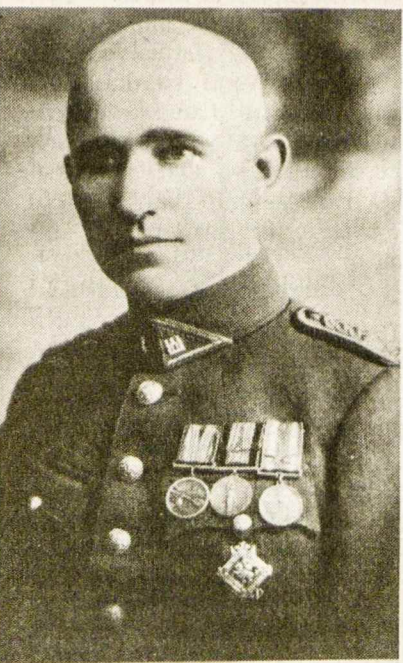
Ottawa, Ont.

MIRUS TAUTIEČIŲ a.a. JUOZUI MORKUNUI, vietoj gėlių pagerbiant velionies atminimą, pakautka šioms lietuviškos institucijoms: *Kanados Lietuvių fondui* \$215, įrašant į fondo narius velionį ir neseniai mirusį jo žmoną Aleksandrą. Aukoj: V. L. Plečkaičiai, J. E. Valiuliai, E. J. Dalmančiai, A. Paškevičius, I. Gabalis, S. V. Balsevičiai, B. Vilčinskienė, P. E. Aliušauskai, P. E. Jurgučiai, J. A. Buivyčiai, A. K. Gudžūnai, V. V. Radžiai, J. D. Daniai, E. B. Eimantai, Dana Mogek, R. O. Barisai, J. D. Paslauskai.

VAIKŲ FONDUI "VILTIS" suaukta \$197. Aukoj: S. V. Balsevičiai, S. G. Mitalai, E. P. Jurgučiai, I. Gabalis, J. A. Buivyčiai, K. A. Gudžūnai, R. R. Klėčiai, I. V. Prišcepionkos, S. Danaitienė, Danutė Bružienė-Mogek, A. Simanskienė, O. R. Barisai, V. J. Kairiai, J. C. Balsevičiai, A. A. Savickai, Rūta Taaffe ir J. D. Daniai. Šios aukos nusiųstos Danutei Kaunienei į Čikagą. Aukos rinko Sofija Balsevičienė. A.P.

Delhi-Tillsonburg, Ont.

PAGERBDAMI a.a. ANTANĄ MARTINKIEVIČIŲ, mirusį 1996 m. sausio 10 d., jo atminimui aukojo: "Tėviškos žiburiai" — \$10 — I. Jurėnas, M. Obelėnienė, T. P. Pargauskai, I. P. Pargauskai, V. P. Lapieniai. Iš viso \$50. "Tremtinių grįžimo fondui" — \$10 — A. I. Vieraiciū, I. Jurėnas, B. Lukošienė, T. P. Pargauskai, I. P. Pargauskai, B. Dirsienė, A. V. Čiuprinskai, L. J. Vitai. Iš viso \$80. Nuoširdi padėka aukotojams. J. Vitas.

Kpt. **JUOZAS MAČYS**, nepriklausomybės kovų dalyvis, 9-tojo DLK Vytėnio pulko karininkas, 1941 m. Viečionių karo komendantas, vėliau valsciaus viršaitis, gimnazijos mokytojas, griežtai priešintis žydų naikinimui, susilaikęs vokiečių persekiojimo, pergyvenęs visus Stalino lagerių baisumus grįžęs palaužta sveikata į Lietuvą, mirė 1965 m., palaidotas Palangoje. Velionies dukrai Živilėi Antanaitienei sovietmečiu nebuvo leista studijuoti lituanistikos; ji baigė medicinos mokyklą; vaikaitis — Gintaras Antanaitis, karininkas, gyvena ir dirba Klaipėdoje

● FAKTAS, kad tremtis daugelį nubloškia į nevaisingumą. Bet taip atsitinka beveik vien su mažai gabiais, kurie tik tirtos tautinės atmosferos dėka šiaip taip galėjo išsivystyti. Jei tokie, patekę svetur, ten nutyla, tai niekam iš to nuostolių nėra. J. ERETAS

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. Pranas Sidzikauskas, teisininkas ir diplomatas, gimęs Lietuvoje 1901 m. lapkričio 21 d., mirė Kalifornijos Glendale vietovėje 1995 m. gruodžio 18 d., sulaukęs devyniasdešimt ketverių metų. Velionis gruodžio 18 d. buvo palaidotas Glendale kapinėse Forest Lawn šalia anksčiau mirusios žmonos. Ten jis buvo atlydėtas iš Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapijos šventovės. A. a. Pr. Sidzikauskas nuo 1924 m. dirbo diplomatinio kurjeriu Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje. 1931 m. jis buvo paskirtas Kanceliarijos viršininku, 1933 m. spalio 15 d. — sekretoriumi Lietuvos pasiuntinybėje Prahoje, o 1939 m. kovo 15 d. — pirmuoju sekretoriumi.

Aušros Vartų vienintelė lietuvių parapija Niujorko Manhattane veiklos devyniasdešimtmetį paminėjo 1995 m. spalio 15 d. Padėkos Mišias koncelebravo kun. Jonas Pakalniškis, buvęs šios parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas, dabartinis klebonas kun. Eugenijus Savickis ir kun. Danielius Jankevičius. Pamokslė klebonas kun. E. Savickis kalbėjo apie simbolinę 90-to numerio reikšmę, dalyvius supažindino su dalimi šios parapijos istorijos. Mišių metu giedojo muz. Aldonas Kepalaitis vadovaujamas parapijos choras ir sol. Angelė Klaušaitė. Po Mišių daugiau kaip šimtas dalyvių ir svečių susirinko salėje. Jiems buvo išdalyta sukaustuvinės šventės programa su jo išspausdinta Aušros Vartų istorija, dabartinio ir buvusio klebonų nuotraukomis, sveikinimais. Šį leidinį redagavo Aldona Zauėnienė, talkinama Anthony Zagarino ir Dailos Bulvičienės. Šiai minėjimo daliai vadovavo Lietuvos vyčių dyvliktos kuopos pirm. Edmundas Burba Cook.

Architektas a.a. Antanas Varnas po sunkios ligos 1995 m. gruodžio 10 d. mirė Floridos North Miami Beach vietovėje. Velionis savo profesijoje ilgus metus reiškėsi Niujorke. Ten turėjo savo įstaigą, o vėliau dirbo JAV federacinės įstaigos Niujorke. Daugelį metų jam teko būti ALTOs Niujorko skyriaus pirmininku.

Prancūzija

Paryžiuje tebeveikia Prancūzijos lietuvių bendruomenė (PLB). Jos valdybos pirmininkas yra Perkūnas Liutkus, pavaduotoja — Mūza Rubackytė, išd. Michel Pagnier, jaunimo atstovė — Inga Lanchas, vykdomojo komiteto vyr. įgaliotinis — Jean-Christophe Mončys. PLB tarybą sudaro pirmininkė Carolin Paliulis, nariai — Perkūnas Liutkus, Jean-Christophe Mončys, Žiba Klimas, Mūza Rubackytė, Danutė Kristopaitė, Jeanine Kaspar, Ramunė Cahouet, Žibuntas Mikšys, Alina Viškauskaitė-Blanchas ir Alina Statkutė-Jacquet. Garbės teismo nariai yra Georges Matore, Petras Klimas ir Jurgis Kazakevičius. PLB vadovai septyniadesimt atstuntų Vasario 16 minėjimą rengia vasario 17 d. Jis bus pradėtas Mišiomis

už Lietuvą Paryžiaus italų šventovėje ir užbaigtas salėje, dalyvaujant naujam folkloriniam ansambliui.

Rusijos federacija vis dar negrąžina Lietuvai, Latvijai ir Estijai priklausantių buvusių atstovybių Paryžiuje pastatų, pasiglemžusių jas okupavusios Sovietų Sąjungos. Ž. Klimienės pranešimu "Lietuvos aidui", Latvijos pasiuntinybėje buvo atidarytas Sovietų Sąjungos konsulas su KGB atstovybe, kurioje reikėdavo registruotis Paryžiui išleistiems lietuviams bei kitiems baltiečiams. Dabar iškaba skelbia, kad šiame Latvijos pastate yra įsikūrusi Rusijos federacijos misija, susieta su Jungtinių tautų UNESCO organizacija. Lietuvos pasiuntinybės pastatų nuo 1940 m. naudojo Sovietų Sąjungos konsulas, o dabar jame yra atidarytas Rusijos federacijos ambasados žemės ūkio ir maisto skyrius. Lietuvos ambasadoriaus Osvaldo Balakausko pastangos šį pastatą atgauti Lietuvai buvo ir tebėra nesėkmingos.

Lenkija

Šventinį Lenkijos lietuvių susitikimą sausio 6, Trijų karalių dieną, Varšuvoje surengė Lietuvos ambasada. Ten gyvenančius lietuvius ir atvykusius Punsko krašto atstovus pasveikino Lietuvos ambasadorius A. Valionis ir generalinis konsulas Š. Adomavičius. Lenkijos lietuvių bendruomenės vardu kalbėjo jos tarybos pirm. A. Nevulis. Lenkijos lietuvių sveikino ir prie Lietuvos vyriausybės veikiančio jos regioninių problemų bei tautinių mažumų departamentu vyr. specialistė J. Saudargienė. Koncertą surengė Varšuvoje atvykęs Punsko krašto mokyklų moksleivių ansamblis, vadovaujamas V. Pečiūlio. Koncertan išjungė ir Varšuvoje prie Lietuvos generalinio konsulato veikiančios šeštadieninės mokyklų moksleiviai. Susitikimo dalyviai džiaugėsi ambasadoje surengta dvidešimties metų puskietės A. Zimnickaitės dailės darbų paroda. Remiantis neoficialiais duomenimis, šiemetinėje Lenkijoje gyvena apie tris dešimtis tūkstančių lietuvių. Didens jų pusė yra įsikūrusi Suvalkų vaivadijos Seinuose ir Punsko valsčiuje. Varšuvoje lietuvių tėra pora šimtų. Naujametinio susitikimo dalyviai Varšuvoje džiaugėsi už šeštadienį iki vėlyvo vakaro Lietuvos ambasadoje skambėjusiomis lietuviškomis dainomis ir muzika.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynero ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į **Angėlę Salvaitę, B.A.**, pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patars. Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640 namų tel. (705) 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki...3.75%
santapas 3.25%
kasd. pal. taupymo sąsk. 2.75%

INDĖLIAI:
90 dienų indėlius 4.50%
180 dienų indėlius 4.75%
1 m. term.indėlius 4.75%
2 m. term.indėlius 5.00%
3 m. term.indėlius 5.125%
4 m. term.indėlius 5.50%
5 m. term.indėlius 6.00%
RRSP ir RRIF (Variable) 3.00%
1 m.ind. 4.75%
2 m.ind. 5.00%
3 m.ind. 5.125%
4 m.ind. 5.50%
5 m.ind. 6.00%

PASKOLAS
Asmenines nuo 13.00%
neklm. turto 1 m. 6.95%

Nemokami čekių ir sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000. Be to, narių santaukos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu.
Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

PIRMOJI LIETUVIŠKA SIUNTIMO BENDROVĖ KANADOJE

- * Laivu siunčiant \$8 už kubinę pėdą
- * Lėktuvu siunčiant \$5.50 už kilogramą
- * Pristatymas iki 50 kg \$14
- * Priimame visokias dėses ta pačia kaina
- * Iš toliau siųsti per U.P.S.
- * Mes galime palydėti jus važiuojant į Lietuvą

Montrealyje — Leonas ir Genė Balaišiai tel. 514 366-8259
Hamiltono raj. — Bernardas ir Danutė Mačiai . tel. 905 632-4558
Mississauga raj. — Algis ir Milda Trumpickai . tel. 905 822-1827
Delhi, Simcoe — Andrius ir Gertrūda Usvaitai . tel. 519 773-8007
Buffalo, N.Y. raj. Danguolė ir Don French tel. 905 871-1799

Informacijos klausimais dėl dolerių siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, dėl palydėjimo ar pagalbos nuvažiuoti į Lietuvą prašome rašyti arba skambinti:

Genei ir Vytiui Kairiams, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6.

Tel. ir FAX 905 643-3334

KAIRYS BALTIC EXPRESS DETING

Greitai ir garantuotai pristatome Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas. Pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. 4% iki \$2,000.00 plus pristatymas, 3% daugiau kaip \$2,000.00 plus pristatymas.

	AMER. DOL.	KAN. DOL.
Siunčiama suma	\$	\$
Paslaugos 4% ar 3%		
Pristatymas į rankas	\$12.00	\$15.00
IŠ VISO	\$ 00	\$ 00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
Tel.	Tel.	

„Lenkija - nesibaigianti problema“

Tarptautinio masto leidinys, kuriame Lenkija laikoma problema sau ir Vidurio bei Rytų Europos kraštams. Dėl jos bene labiausiai kenčia Lietuva

KAZYS BARONAS, Vokietija

Net šešių laidų susilaukusioje „Word Political Geography“ studijoje JAV universitetų profesoriai ir docentai (du iš Toronto) plačiai nagrinėja pasaulinę geopolitinę padėtį. Keturiuose vietose minima Lietuva ir lietuviai, paličiama Sov. Sąjunga bei pietų kaimynė Lenkija. Pastarajai skirta dalis „Poland - a perpetual problem“.

Jau pirmuose sakiniuose rašoma: „For a thousand years Poland and the Poles have been a problem for Central Europe...“ Tūkstantį metų Lenkija ir lenkai buvo problema Vidurio Europoje patys sau, slavams, kryžiuočiams, savo kaimynams. Tai nesibaigiantys geografiniai, ekonominiai, kalbiniai ir religiniai veiksniai, kurie gali amžinai šią problemą pratęsti - rašoma toliau.

Gyventojai

Prieškarinė Lenkija turėjo 35,339,000 gyventojų, kurių 21 milijonas buvo lenkai arba sulenkėję kitataučiai (LE, XIV t., psl. 392). Angliškai studijoti mini, kad ukrainiečiai Lenkijoje sudarė 14% gyventojų. Jie buvo susipietę Rytų Galicijoje (buv. Austro-Vengrijos imperijos dalyje) turėjo mažą savivaldybinę autonomiją. Jų ukrainiečiai nebuvo patenkinti. Po jų sekė žydai - 8%, rusai ir gudai - 4%, lietuviai - 3%. Tiek pat studijos autoriai priskaitė ir vokiečių.

Lietuvių skaičius

Be abejonės, studijos autoriai lietuvių skaičių gerokai padidino, nes 3% sudaro vieną milijoną lietuvių prieškarinės Lenkijos ribose. Taip pat negalima sutikti su 1931 m. Lenkijoje įvykusių gyventojų surašymu, kuriame rasta tik 82,313 lietuvių. Gerai prisimenu tą surašymą, kai be jokio atsiklausimo surašinėtojas tėvus ir mus vaikus įrašė lenkais. Tėvui užprotestavus, surašinėtojas piktai pasižiūrėjęs į tėvus, perbraukė „Polak“ žodį ir įrašė prie kiekvieno „Litwin“. O kas atsitiko lietuvių beraščių šeimose? Be jokių abejonų jie buvo įrašyti lenkais, juo labiau, jeigu buvo katalikai.

Višiškai teisingai Suvalkų trikampio sūnus ir lietuvių veikėjas Varšuvos universiteto docentas Bronislovas Makauskas (Bronisław Makowski) savo studijoje „Litwini w Polsce 1920-1939“ (Lietuviai Lenkijoje 1920-1939) rašo, kad vien tik užregistruotų mokyklinio amžiaus lietuvių vaikų skaičius 1931 m. siekė 24,503. Ne visi lietuvių tautybės vaikų tėvai galėjo įrodyti savo tautybę (tokį pažymėjimą išduodavo savivaldybės, valsčius, dažniausiai atsisakydamas), tad lietuvių skaičių prieškarinėje Lenkijoje autorius pakelia iki 160,000.

Būta ir kitų pasisakymų, nurodantių 250,000 lietuvių. Vilniaus Lietuvių laikinojo komiteto pirm. dr. Danieliaus Alseikos praveistu neoficialiu surašinėjimu, Vilniaus krašte buvo rasta 200,000 lietuvių. J. Chmielaras savo studijoje „National Minorities in Central Europe“ (Praga, 1937 m. psl. 27) rašo, kad lietuvių Lenkijoje gyvena 300,000. Kitos studijos autorius S. Horak „Poland and her national minorities 1919-1939“ (New York, 1961 m. psl. 91-100) taip pat nurodo 300,000

lietuvių skaičių.

Tarp Br. Makausko ir Lenkijos pasiuntinio Lietuvoje Charvato (jis slaptime rašė Lenkijos užsienio reikalų ministerijai lietuvių skaičių nurodė 250,000) bei čekų tvirtinimų reikia rasti „aukso vidurį“. Mano nuomone, lietuvių buv. Lenkijos ribose buvo apie 250,000, kiek daugiau nei šiandieninių sulenkėjusių lietuvių - „tutešių“ Lietuvoje.

„World Political Geography“ 245 psl. rašoma, kad 1919 m. pasirašytoje sutartyje Lenkija sutiko suteikti mažumoms pilną teisę vartoti savo kalbą įstaigose, steigti mokyklas, esant pakankamam vaikų skaičiui. Deja, ši sutartis jau po kelerių metų buvo nevykdoma.

Štai faktai: 1934 m. veikė 37-nios lietuviškos mokyklos, tuo tarpu 1938 m. liko tik dvi ir tos Vilniuje! Prieš vaivados L. Bocianskio siuntėjimą Vilniaus krašte veikė 476 Šv. Kazimiero draugijos skyriai su 18,000 narių. 1936 m. gruodžio 3 d. L. Bocianskis juos uždarė. Po jo tą patį „darbą“ atliko Baltstogės vaivada Kirtiklis - uždarė juos Gardino bei Suvalkų apskrityse.

Vienos šeimos kova

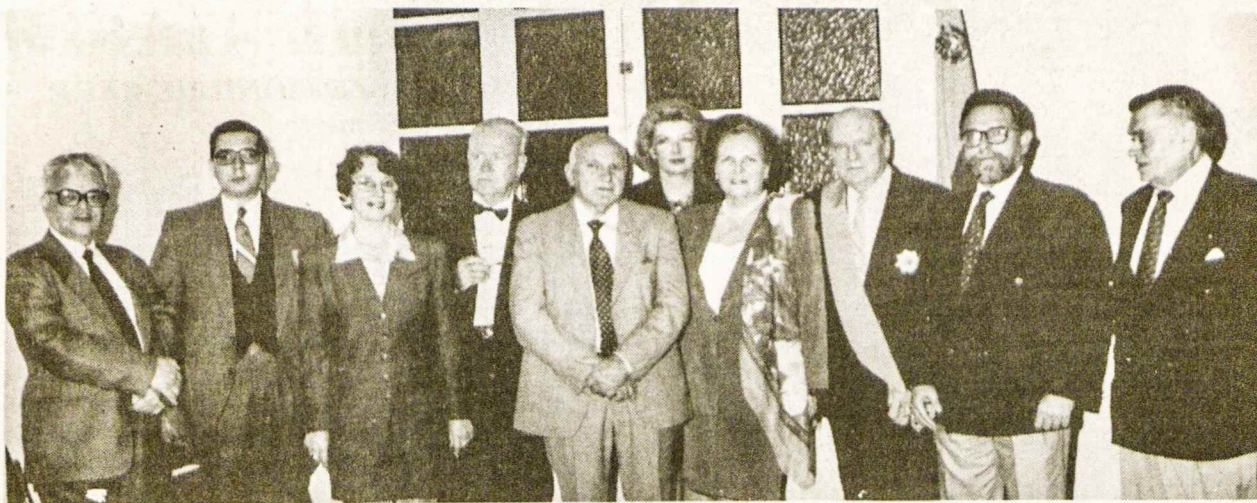
Kai pradėjau eiti į Vilniaus lietuvių „Ryto“ pradžios mokyklą (sesuo jau mokėsi lietuvių gimnazijoje), į namus atvykęs lenku kuratorijos inspektorius motinai pasakė, kad vaikai privalo lankytis lenkišką mokyklą. Priešingu atveju jos vyras bus atleistas iš darbo. Taip pat liepė tėvui kitą dieną ateiti į kuratoriją. Tėvas, ten nuvykęs (šiandien Lietuvos švietimo ministerija) ir gavęs tokį patį „ultimatumą“, griežtai atsakė: „Aš esu lietuvis ir mano vaikai lankys tik lietuvišką mokyklą“. Po trijų mėnesių tėvas buvo atleistas iš miesto savivaldybės darbų prižiūrėtojo pareigų.

O kaip dabar?

Ir dabar yra dvi medalo pusės: kokias sąlygas turi sulenkėję lietuviai (tikrų lenkų Lietuvoje nėra!) ir lietuviai Lenkijoje? Didžiausias skirtumas: Rytų Lietuvoje iš mokyklų šalinami lietuviai mokytojai, negausių lietuviškų mokyklų mokiniai mokosi neapsildytuose garažuose, nes pinigai mokyklų statybai skiriami tik sulenkėjusių tėvų vaikams, jie turi plačią spaudą, radiją, televiziją, matyti niekinamą Lietuvos vėliavą, patirti draudimą viešai kalbėti lietuviškai.

O ką turi Lietuvos etninėse žemėse Lenkijos lietuviai? Beveik nieko. Jie kenčia priespaudos letena, jie turi kovoti už lietuvišką žodį mokykloje, šventovėje, jie turi kovoti už lietuvišką spaudą, radiją, televiziją, matyti niekinamą Lietuvos vėliavą, patirti draudimą viešai kalbėti lietuviškai.

Kada, o kada Lietuvos vyriausybė atkreips dėmesį į Lenkijos lietuvių einamą Golgotos kelią, atkreips dėmesį į Rytų Lietuvą ir joje vykdomą lenkinimo darbą? Juk kiekvienas kniausimasis po valstybės pagrindais turi būti griežtai baudžiamas! Manding, už sulenkėjusių lietuvių pečių stovi tolimą Varšuvą, tuo tarpu Vilniui yra toloka iki Eišiškių, Šalčininkų, etninį Suvalkų ir Punsko žemių...

Dalis svečių Lietuvos ambasadoriaus dr. V. A. DAMBRAVOS apdovanojimo akte Venezuelos ordinu. Iš kairės į dešinę: Venezuelos opinijos žurnalistų sąjungos pirmininkas dr. Rafael Ramon Castellanos, Carlos Perez Hurtado, ambasados patarėja Hilda Griškevičienė, inž. Feliksas Zubras, Venezuelos URM ambasadorius Jorge D'Angelo Bruno, ambasados bendradarbė Beatrice Mikalauskaitė de Dominguez, Unda Dambravičienė, ambasadorius dr. V. A. Dambrava, Venezuelos vidaus reikalų ministerio pareigas einąs Raul Dominguez Castellanos, valstybės istorinių vertybių departamento generalinis direktorius dr. Paris del Gallego. Caracas, Vidaus reikalų ministerija, 1995.XII.21

Mažo būrio dideli žygiai

Lietuvos laisvės kovose pasižymėjo troškūniečių kovotojų būrys, kurių daugelis žuvo. Jie dabar pagerbti specialiomis iššikėmis, paminkliniais ženklais, primenantiais, kad tame būryje atsispindėjo visos kovojančios Lietuvos ryžtas

RAIMUNDAS GUOBIS

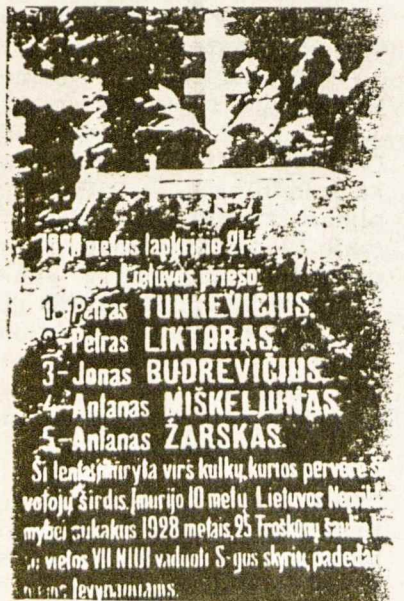
Į Lietuvos šaulių sąjungos istorijos knygą garbingą puslapį įrašė XII Panevėžio šaulių rinktinės 25-tas Troškūnų būrys, įsisteigęs 1919 m. Troškūnų vikaro Ivaškos iniciatyva.

Želgovskio proveržiai

1920 m. spalio 9 d. generolo Liucijono Želgovskio vadovaujama lenkų kariuomenė, suvaidinusi maistą, nepaklusnumą Lenkijos karinei vadovybei, sulaužydama prieš dvi dienas pasirašytą Suvalkų sutartį, įsiveržė į Lietuvą ir užgrobė apie trečdali teritorijos su sostine Vilniumi. Lenkai buvo užsimoję užgrobti dar didesnes teritorijas, net Kauną. Todėl lenkų vadai sumanė pulti dviem frontais — pagrindinės jėgos turėjo žygiuoti gilyn į Lietuvą, o nemanė būs raitelių prasi-veržti į krašto gilumą ir sukelti samysį.

Tad lapkričio 12 d. lenkai pradėjo puolimą ties Širvintomis, o 17 d. keturi lenkų kavalerijos eskadronai, apie 600 raitelių, vadovaujami plk. Butkievičiaus, prasi-veržė pro mūsų kariuomenės kairįjį sparną; nekiludomi, plėšikaudami pražygiavo per Videniškes, Kurklius, Kavarską, Taurėnus. Ties Pagiriais (18 d.) lenkus puolė Lietuvos karo aviacija, padarydama žymy nuostolių, o maisto bei pašaro kaimuose beieškančius išiveržėlius puldinėjo lietuvių partizanų būriai.

Lapkričio 21 d. prieš raitelius pasiekė Kėdainių priemiestius, planavo pulti Kauną, tačiau sužinoję apie lenkų kariuomenės pralaimėjimą ties Giedraičiais, išardė

Paminklinė lenta žuvusiems troškūniečiams pagerbti

Kauno-Šiaulių geležinkelio atkarpą ir pasuko atgal.

Kelių pastojų šauliai

Ties Truskavos bažnytkaimiu svetimšaliams kelią pastojų penki Ramygalos progimnazijos mokiniai — šauliai. Būrio vadas 19-metis Jonas Ambrazevičius ir eilinis 17-metis Stasys Klimavičius, kilęs iš Troškūnų parapijos Stukonių kaimo, žuvo.

Ankstų miglotą lapkričio 22-ios rytmetį priartėjusius prie Troškūnų lenkus pastitiko keliolika vos keturiais šautuvais ginkluotų drąsulių — vietinių šaulių. Miestelį užplūdė raiteliai kardu sukapojo bei prie senosios mokyklos sienos sušaudė penkis šaulius: Petrą Tunkevičių, 18 metų iš Stukonių k., Petrą Liktorą, 17 metų iš Gudelių k., Antaną Meškeliūną, 19 metų, Antaną Zarskų 25 metų ir Joną Budrevičių, 20 metų, iš Andrioniškio parapijos Kiaušgalio k.

Kiti šauliai išsislapstė. Styra iš Vidugirių pasinaudojo į miestelį važiuojančiomis vestuvėmis (buvo sekmadienis), Stakė iš Pajuostinio pasislėpė valsčiaus tvartelyje. Kazimieras Simonavičius iššliaužė pro klebonijos ežerėlį ir spruko per lauką geležinkelio stoties link. Jį pasiviję lenkai sužeidė kardais. Šaulys, nors paplūdes kraujais, nušliaužė pas Stukonių k. ūkininką Čeponą, o rytojaus dieną buvo nuvežtas į Panevėžį, kur jam virš riešo nuplovė sužalotą kairę ranką. Simonavičių Lietuvos vyriausybė apdovanojo Vyčio kryžiaus ordinu, mokėjo 140 Lt. mėnesinę pensiją. Jis nemokamai galėjo lankytis Karo muziejų, gauti spaudą.

Iš Kiaušgalio kilusius šaulius priglaudė Andrioniškio kapinių smiltys, o troškūniečius Tunkevičių ir Liktorą palaidojo Troškūnų miestelyje, šalia šventovės, Vytauto ir Vilniaus gatvių sandūroje. Šaulių žūties vietoje, prie mokyklos sienos virš kulų žymių 1928 m. buvo pritvirtinta žygdarbių menanti paminklinė lenta, išbetonuoti horizontalūs Gedimino stulpai, įrengtas gėlių darželis, pasodintas Nepriklausomybės ąžuolas.

Kas tie kovotojai?

Paprasti, jauni ūkininkų vaikai, kaimo berniukai, karštai širdimi suvokę būtinybę kovoti už tėvynės laisvę, už tiesą, už tautos egzistenciją. Jie nebuvo matę Lietuvos valstybės, gimę dar caro laikais,

buvusių baudžiauninkų vaikai, per kartų kartas išsaugoję karžygiškos lietuvių dvasios kibirkstėlę, kuri istorijos vėjams pūstelėjus suliepsnojo karšta ugnimi. Kiaušgaliečiai jau buvo uostę parako; mat dar 1919 m. išvijo iš Latoronų plėšikavusių bolševikus ir tą lemtingą lapkričio rytą dar su tamsa skubinosi į Troškūnus sulaukyti lenkų įsibrovėlių. Skubinosi ir kitų sodžių jaunuoliai, net nuo Traupio, nors ir beginkliai, bet su viltimi miestelyje kokį šautuvą gauti.

Po susirėmimo Troškūnuose, apiplėšę gyventojus, lenkai traukėsi tolyn Anykščių link, kur jų laukė nemėnė, gerai ginkluotų lietuvių šaulių būrys. Tačiau vietinis darininkėlis lenkas perspėjo įsibrovėlius apie pavojų. Šie, perkirtę šventąją ties Andrioniškiu, per Leliūnus, Suginčius, Labanorą sugrįžo ir lapkričio 23 d. susijungė su pagrindinėmis Želgovskio pajėgomis.

Ties Širvintomis — Giedraičiais pasiektą pergalę panaudoti ir Vilniaus kraštą išvaduoti lietuviams nepavyko, nes įsikūso Tautų sąjungos karinės kontrolės komisija, privertusi lapkričio 29 d. pasirašyti paliaubas. Vilniaus krašto gyventojus užgulė 20 priespaudos ir intensyvios polonizacijos metų, kurių pasekmės skaudžiai jaučiamos ir šiandien. Vilniaus kraštas dėl nepakankamo Lietuvos vyriausybės rūpestio ir dabar tarsi tebėra lenkų okupuotas, o lietuvių savame krašte, savoje valstybėje yra diskriminuojamas.

Troškūniečiai

Didžiavirų pasėta ir krauju palaistyta patriotizmo sėkla per dvidešimt Lietuvos nepriklausomybės metų suklestėjo Troškūnų žemėje. Nepaprastai daug troškūniečių stėjo į generolo Plechavičiaus kariuomenę, dalyvavo pokario pasipriešinimo kovose. Troškūnietis Antanas Slučka — Šarūnas buvo Algimanto apygardos vadas, kovose su bolševikais žuvo du jaunesni Petro Tunkevičiaus broliai.

Sovietmečiu paminklinę lentą okupantai sunaikino, neišliko ir Gedimino stulpai. Šaulių sodelyje išsėjęs palaikai buvo perkelti į kapines — į Tunkevičiaus sesers Salomėjos Šaučiūnienės kapą.

Atgimimo metais Troškūnų

Tėviškės žiburiai • 1996. I. 30 — Nr. 5 (2396) • psl. 5

Ordinas Lietuvos ambasadoriui

1995 m. gruodžio mėn. 21 d. Venezuelos Vidaus reikalų ministerijoje įvyko iškilmingas aktas, kurio metu Lietuvos respublikos ambasadorius dr. Vytautas A. Dambrava buvo apdovanotas Francisco de Miranda pirmos klasės ordinu. Ordino dekretas buvo valstybės prezidento pasirašytas 1995 m. lapkričio mėn. 8 d. paskelbtas „Vyriausybės žiniose“ (Gaceta Oficial). Ambasadorius buvo apdovanotas „už veiklą mokslo labui, valstybės pažangai ir už nepaprastus asmeninius nuopelnus“.

Šiuo apdovanojimu ambasadorius Dambrava buvo specialiai paaukštintas (pakeltas laipsnyje), nes prieš pradėdamas citi Lietuvos ambasadoriaus pareigas, jis jau buvo Venezuelos vyriausybės apdovanotas šio ordino antrąją klase.

Venezuelos nepriklausomybės kovų metu Francisco de Miranda buvo vyriausias šalies karinių pajėgų vadas ir Simono Bolivaro viršininkas. Simonas tęsė išsilaisvinimą nuo ispanų okupacijos Kolumbijoje, Ekvadore, Bolivijoje ir Peru.

Simono Bolivaro ir Francis-

co de Miranda ordinais yra svarbiausi Venezuelos valstybės žymenys, kurių suteikimas yra įstatymu išskirtinai paliktas respublikos prezidentui.

Ordiną įteikė vidaus reikalų ministerio pareigas einąs Raul Dominguez Castellanos, dalyvaujant iškilmių ir valstybės istorinių vertybių generaliniam direktoriui dr. Paris del Gallego ir apie trisdešimt oficialiai kviestų asmenų, jų tarpe ir Lietuvos ambasados darbuotojų. Iškilmingame akte dalyvavo spauda ir televizija.

Dr. V. Dambrava yra paskirtas Lietuvos ambasadoriumi ir Kolumbijai. Skiriamuosius raštus įteikė Kolumbijos prezidentui 1995 m. gruodžio 15 d. Jau rengiama Lietuvos - Kolumbijos ekonominio - prekybinio bendradarbiavimo sutartis, kuri įgalins Kolumbiją dalyvauti ekonominių Lietuvos problemų sprendime ir teikti atitinkamą paramą. Surengetose iškilmėse dalyvavo aukštieji Kolumbijos pareigūnai ir du lietuviai — Bogotos burmistras Antanas Mockus ir „Distral“ bendrovės vadovas Algis Didžiulis. Inf.

Garsusis Šėduvos malūno restoranas laukia lankytojų - viduj 3 aukšta, antrame aukšte centrinis staliukas su kėdėmis sukasi ant didžiulio girnų akmens. Nuotr. G. Kurpio

šaulių žūties vieta buvo vėl pažymėta atminties lenta, kadaiše kabojausia šventovėje ir išlikusia, o į Kauno Karo muziejaus sodelyje atstatytą nežinomo kareivio kapo paminklą įmūrytas akmuo iš troškūniečių žūties vietos. Vėl susibūrė šauliai, kelios dešimtys vyrų įstojo į savanoriškus krašto apsaugos dalinius (SKAT).

Pagerbtuvės

1995 m. lapkričio 19 d. Troškūnuose buvo paminėtos 75-osios šaulių žūties metinės. Didvyrių pagerbti ir lietuviškos kariuomenės pasižiūrėti sugužėjo nemenki būriai žmonių.

Smagu maršą trenkė Panevėžio savanorių pučiamųjų orkestras „Garsas“, smagiu žingsniu Nepriklausomybės aikštę pražygiavo į šventovę Panevėžio, Kupiškio, Ukmergės, Utenos šauliai bei savanoriai, „Geležinio vilko“ brigados kariai.

Švė. Trejybės šventovėje Mišias aukėjo ir prasmingą pamokslą pasakė Troškūnų klebonas kun. Saulius Filipavičius. Šaulių žuvimo vie-

toje žodį tarė Anykščių rajono meras šaulys Saulius Nečas. Buvo padėti vainikai ant žuvusių kapų. Troškūnų vidurinės mokyklos salėje įvyko minėjimas. 1920 m. Lietuvos-Lenkijos santykius nušvietė dr. Regina Žepkaitė. Kariuomenės vadas generolas Jonas Andriškevičius pasveikino karius bei jų artimuosius su artėjančia Kariuomenės diena, palinkėjo, kad tolesnis Lietuvos kelias nebūtų nužymėtas kapais. Žodį tarė Tautininkų sąjungos pirm. Rimanas Smetona, Lietuvos istorijos instituto direktorius dr. Antanas Tyla, vieno iš žuvusių šaulių sūnėnas Vladas Meškeliūnas. LSS vadas Rimvydas Mintautas įteikė LSS centro valdybos padėkos raštus manevruose pasižymėjusiems anykštėnams šauliams: E. Smetonai, V. Paliokiui, V. Protapui, V. Juodzevičiui ir B. Talaikiui. Koncertavo Panevėžio ir Anykščių šaulių chorai.

Šį paminėjimą surengė LSS Anykščių Dariaus ir Girėno kuopos šauliai ir Anykščių krašto savanoriai.

Į Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu		Nemokamas siuntinių paėmimas		JAV ir Kanados dolerių perdavimas	
Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai		Toronto: nuo pirmadienio iki penktadienio		4% plus \$20 pristatymas iki \$4,999	
Nordland Express		Hamilton, Burlington, Oakville, Mississauga:		3% nuo \$5,000	
		pirmadieniais ir ketvirtadieniais			
		St. Catharines, Niagara Falls, Welland: ketvirtadieniais			
		Kitchener, Cambridge, Guelph, Brampton: pirmadieniais			
		Wasaga, Collingwood, Barrie: pirmais mėnesio sekmadieniais			
		Windsor, Sarnia: antrais mėnesio sekmadieniais			
		London: antrais ir ketvirtais mėnesio sekmadieniais			
Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. iki 6 v.v.		Už pietinės Ontario provincijos ribų: Siųskite siuntinius į Nordland Express su gavėjo, siuntėjo adresais ir talpos aprašymu. Bendrovėje mes užpildysime muitinės pareiškimą, sąskaita bus jums pasiųsta.		Siuntiniai su kanadiškais produktais Lietuvoje mūsų sandėlyje:	
Skyrius: North York		Town Press		Siuntinys nr.1 10 kg miltų, 10 kg cukraus, 10 kg ryžių \$50 (JAV \$38)	
		164 Willowdale Ave, North York, Ont. (416) 222-4021		Siuntinys nr.2 12 litrų augalų alyvos (4x3 litrai) \$36 (JAV \$27)	
London		Jonas ir Marytė Narusevičiai		Siuntinys nr.3 4.5 kg višties buljonas \$30 (JAV \$23)	
		1055 Guildwood Blvd. (519) 657-1751		Siuntinys nr.4 6 kg žemės riešutų sviestas (12x500 g) \$34 (JAV \$26)	
Montreal		Andrejs Vitols		Siuntinys nr.5 11.5 kg rūkyti šprotai, Ryga 72 dežutės po 160 g \$64 (JAV \$48)	
		105 56th Ave., Lachine (514) 637-9102		Siuntinys nr.6 20 kg cukraus (10x2 kg) 400 g tirpstantios kavos (2x200 g) \$48 (JAV \$36)	
		Dėl patogumo, pastovumo, išvaizdos ir ekonomijos turime įvairaus dydžio dėžių 1, 1.5, 2, 3 ir 5 kubinių pėdų. Taip pat galite įsigyti dėžių Anapilio knygyne, sekmadieniais ir kredito kooperatyve "Talka", 830 Main St. E. Hamiltone		Siuntinys nr.7 31 (vairus kanadiški produktai) (20 kg) \$95 (JAV \$72)	
				Siuntinys nr.8 17 (vairus kanadiški produktai) (14 kg) \$65 (JAV \$49)	
				Siuntinys nr.9 220 v. elektrinis šildytuvas \$75 (JAV \$57)	
SKAMBINKITE		Toronto 416 535-5000		Už Toronto ribų 1-800-561-3113	
				FAX 416 535-5001	

Paskutiniai susitikimai su profesoriumi Kemėšiu

IGNAS MEDZIUKAS,
Los Angeles

Lietuvos spaudoje buvo aprašyta, kad prie Pandėlio, Rokišio apskr., klebonijos kan. Fabijono Kemėšio atminimui buvo iškilmingai atidengta memorialinė plokštė.

Profesorius kan. F. Kemėšis buvo žymi asmenybė, didelis patriotas. Gyvendamas Amerikoje, redagavo „Draugą“ ir „Darbininką“, buvo plačiai įsijungęs į visuomeninę veiklą. Baigęs studijas Katalikų universitete Vašingtone daktaro laipsnį, grįžo į Lietuvą ir profesoriavo Dotnuvos žemės ūkio akademijoje. Atliekamą laiką nuo tiesioginių pareigų jis skyrė reikšmingiems tautos reikalams, buvo įsijungęs į daugelį lietuviškų organizacijų, bet ypač daug laiko skyrė Vilniaus vadavimo darbams, pirmininkavo Vilniaus geležinio fondo komitetui. Esu jau anksčiau rašęs, kad nuo 1932 m. buvau šio fondo reikalų vedėju, taigi artimiausias prof. F. Kemėšio pagalbininkas, o jis man tuo būdu sudarė sąlygas lankyti Vytauto Didžiojo universitetą ir jame baigti studijas. Už tai ji visuomet prisimenu su dėkingumu.

Kai tik Vilnius grįžo Lietuvai 1939 m. rudenį, prof. Kemėšis tuojau persikėlė tenai, išsiuomėjo erdvę butą. Tą žiemą suruošė įkurtuves, į kurias pakvietė savo buvusius bendradarbius, dirbusius su juo Vilniaus geležiniame fonde. Prisimenu, tada dalyvavo gyd. V. Kauza, adv. R. Skipitis, notaras P. Brazaitis, Matų rūmų skyriaus Vilniuje viršininkas A. Kupcikevičius, „Trimito“ redaktorius J. Kalnėnas ir aš pats, jauniausias ir tikriausiai tik vienas iki šiol išlikęs gyvas. Gal dar kas nors buvo daugiau, bet jau laikas daug ką nunešė užmirštin.

Nors profesorius buvo blaivininkas, bet svečius vašino ir stipriaisiais gėrimais. Džiaugėmės Vilnių atgavę, bet kartu Lietuvos ateitį temdė sovietų įgulos ir karo debesys gaubė Europą. Girdėjosi įvairūs spėliojimai apie Lietuvos

ateitį. Nuotaiką praskaidrindavo adv. R. Skipitis, pasakodamas apie savo keliones pas Pietų Amerikoje gyvenančius lietuvius, įpindamas šmaikščių anekdotų. Daugumas mūsų gyveno Kaune, todėl, praleidę keletą valandų, atsiveikinę su kan. F. Kemėšiu, padėkoję už puikias vaišes grįžome namo traukiniu.

Antras mano susitikimas su kan. F. Kemėšiu buvo, kai 1940 m. birželio mėn. sovietų kariuomenė įvygiavo į Lietuvą. Su žmona vasarąjame prie Pažaislio miško Varnių kaime, ant Nemuno kranto. Į darbą važinėdavau traukiniu iš Amalių geležinkelio stoties. Sekmadieniais eidavome išklausti Mišių į Pažaislio vienuolyno šventovę. Kaip tik tą vasarą čia buvo apsigyvenęs kan. F. Kemėšis. Buvo birželio 16, sekmadienis, antra okupacijos diena. Kai jis baigė Mišias, susitikome ir kalbėjomės, kas dabar bus su Lietuva. Jis papietavęs atėjo pas mus, kur tęsėme pokalbius. Jis kažkodėl nebuvo labai pesimistiškai nusiteikęs. Manė, kad čia tik laikinas dalykas, nes pasaulis bus pertvarkytas atsižvelgiant į tarptautinį teisingumą. Palydėjau jį į vienuolyną. Miške buvo daugybę rusų kareivių. Čia buvo apsisotjęs kavalerijos dalinys. Kareiviai girdė ir maudė arklius Nemune. Atsiveikinau su kanaaninku ir prislėgta širdimi grįžau atgal: visa, kas per 20 metų buvo statyta, sugriuvo kaip kortų namelis, pasijutome vėl maskolių pavergti.

Prof. kan. F. Kemėšis buvo iš pareigų Dotnuvos žemės ūkio akademijoje atleistas. Gyveno savo bute Vilniuje, rinkdamas medžiagą lietuvių ir gudų etnografinėms sienoms nustatyti. Vokiečių okupacijos metais vėl profesoriavo žemės ūkio akademijoje.

Paskutinį kartą prof. kan. F. Kemėšį sutikau jau gyvendamas Marijampolėje, kur buvau apygardos teismo prokuroro padėjėju. Tarnybos reikalais buvau nuvykęs į Kauną. Būdamas Rotušės aikštėje netikėtai sutikau

KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus surengtos tapybos, keramikos ir medžio drožinių parodos 1995. X. 29 Anapilio parodų salėje atidarymo iškilmėje. Iš kairės: A. Empakerienė, viešnia iš Lietuvos dail. A. Katelienė, M. Empakeris, A. Augaitienė, dailininkai J. Marciniėnienė, A. Supronas, V. Balsienė ir St. Bartusevičienė

SOFIJA ŠVIESAITĖ

Rūpintojėlis

*Ir vėl į vargo pakeles išėjo
Laisvos Tėvynės Rūpestis Dangaus.
Iš naujo JAM vėl erkėčius uždėjo,
Sunki, piktos širdies ranka žmogaus.*

*Prie gėdos stulpo Laisvę vėl rakina,
- Raudok kiek nori vėjui ir laukams! ...
Beržai sustoję guodžia Ją, ramina,
- Bejėgę, skūskis blėstantiems sapnams...*

*Pajauski, DIEVE, sunkią akmens dalia,
- Visiems po kojų, vargše, kluviu tu...
Sąnarius kūno sopulingai gelia,
Piktosios akies sausu pavydu...*

*Visų skausmus TU vienas susirinkęs,
RŪPINTOJĖLI, tėviškės lauk! /
Tik vieną viltį širdy pasilikęs,
Ieškai žmogaus, kurį surast sunku.*

*Saulėtą dieną, žvakę pasiėmęs,
Brendi per jūras - tūkstančių minias...
Į pakele grįžti vėl nusiminęs,
žmogaus neradęs - VIEŠPACIU vilies.*

*Lietuva - Mažeikiai
1995.X.14*

visada mielą prof. Kemėšį. Jis pasakojo, kad yra kviečiamas įsijungti į kažkokią patariamąją tarybą. Sakė, jei raudonieji grįžtu, ji laikytų kaip vokiečių bendrininku, todėl nesutiksiąs užsidėti tokių pareigų. Prisimenu, aš pasakiau: „Profesoriau, ar Jūs įsijungsite ar laikysitės nuošaliai, vis tiek bolševikai Jūsų, kaip Lietuvos patrioto, netoleruos“. Skaudu, bet mano žodžiai pasitvirtino.

Antrosios sovietų okupacijos metu kan. F. Kemėšis apsigyveno Paberžės klebonijoje. Nuo 1946 m. vasaros buvo paskirtas Pandėlio parapijos klebonu. Tų pačių metų spalio 16 d. buvo suimtas ir laikomas Šilutės lageryje. Apkaltintas „tėvynės išdavimu“ ir nuteistas 10 metų lagerio ir 5 metų tremties. Išvežtas į Vilnių, o iš ten į Marijinsko lagerius, Kamerovo srityje, Sibire, kur nualintas mirė lagerio ligoninėje 1954 m. sausio 21 d., vos spėjęs peržengti 75 metų slenkstį.

Apie literatūrą, politiką ir kritikus

Kalbasi JUOZAS KOJELIS su rašytoja ALĖ RŪTA brandžios amžiaus sukakties proga Los Angeles mieste

– Mieloji rašytoja, kai savo bibliotekoje žiūrėte į savo 25 ar daugiau knygų nuagėlės, kas dedasi Jūsų širdyje? Ar jaučiate save jau išsikiusį?

– Manau, kad rašytojas nesijaučia save jau išsikiusį, nepaisant kiek būtų knygų į pasaulį išleidęs. Neramu ir man: kai kurių gal ir neturėjau dar paskleisti; o taip pat vis tikėjau, kad parašysiu dar ką geresnio. Ir dabar to noro yra, tik laiko stinga...

– Jūs nenuolaidžiavote Lietuvos okupantui ir buvute nuo Lietuvos žmonių izoliuota. Jūsų romanus „Trumpa diena“, „Kelias į kairę“ ir „Motinos rankos“ tauta Lietuvoje pirmą kartą pamatė tik prieš porą metų. Kai kurie išeivijos rašytojai mokojo man tikrą duoklę, kad jų knygos galėtų pasirodyti okupuotoje Lietuvoje. Ar nesigailite, kad neįtote su okupaciniu režimu obuoliauti?

– Nesigailiu, kad neieškojau ryšių (savo naudai) su okupuotos Lietuvos valdžia ar jai palankiais, tačiau labai nesmerkiu tuos rašytojus, kurie, nebesulaukdami tikros laisvės, ryžosi savo kūrinius prastumti į tautą. Gal jie taip darė ir iš nostalgijos. Labiau gal smerktini tarpininkai. Bet jau laisvei prašytus, esu dėkinga „Vagos“ direktoriui Aleksandrui Krasnovui, „Aukštųjų“ serijai parinkusiam tris mano romanus ir laiku išspausdinusiems, nes kiek vėliau ekonomija ir knygų leidyba labai pasunkėjo. Džiaugiuosi iš savo sėkmės, bet apgailiu kitus kolegas, nepatekusius į „Vagą“. Dabar leidėjai siūlo už pinigų patarnavimą, o autoriai, paskutiniausiu sutaputais pinigėliais išleidžia savus rankraščius knygomis, kad tauta skaitytų. Jie kartais kritikų pajukiami už „išsipirkimą“.

– Kodėl, Jūsų nuomone, sovietų siūlomas „kultūrinis bendradarbiavimas“ lietuvių tautai buvo žalingas? Juk kai kas įtikinėjo, kad tai buvęs „veido atsukimas“ į Lietuvą.

– Deja, vienas iš „kūrybingųjų“ kartą man tvirtino: „Taigi ir prie sovietinės tvarkos, žiūrėkit, yra ansambliai, leidžiamos knygos, leidžiama tautos menai ir literatūra pasireikšti...“ Tylėjau prieš jo entuziamą. Taip, ir vergui duoda pavalgyti...o tas „veido atsukimas“...Manau, kad ir tie, kurie įtikinėjo, žinojo ir suprato, kad visa išeivija, visi kūrėjai buvo veidu ir širdimi į Lietuvą per visą to nelaimingo egzodo laiką. O jiems tuo šūkiu dabar paranku pateisinti kitu motyvu keliones į Lietuvą per anksti, ne laikui, ir, žinoma, paranku pasigirti... Nemanau, kad kiekvienas tada bendradarbiavęs ir prasikaltė; ypač iškilūs mokslininkai, siunčiami universitetų kaip „exchange“ į Sovietiją grynai mokslo reikalais. O visi kiti geriau tylėtų...Nes visi kiti (dauguma) ardė politinę išeivijos vienybę, kiršo daugumą ir silpnino išeivijos planus bei kovą už pilną Lietuvos išlais-

Daugelio romanų autorė rašytoja ALĖ RŪTA Nuotr. A. Sutkauskas

vinimą. Pasitraukėm protestuodami prieš okupaciją, turėjom tad protestuoti iki galo, išlaikydami tautinę bei valstybinę savigarbą. O kai „perestroikos“ dėka ledai pajudėjo, tai visa tauta, kad ir ilgus metus kentėjusi, išlaikiusi tautinę sąmonę ir savigarbą, irgi pajudėjo. Tada ir mūsų, visos išeivijos, buvo labai reikalingas bendradarbiavimas ir kelionės į ten... Tyla gera byla, taika - geriausia. Gal to geriau neprisimintume, jei anie įkūriai nesigirtų su tuo savu, neva, tyru „veidu į Lietuvą“, kai ji buvo okupuota.

– Kai 1954 metais su romanu „Trumpa diena“ laimėjote „Draugo“ romano konkursą, pasisakėte, kad įkvėpimo šaltinis buvo prarastos Lietuvos nostalgija. Vėliau savo prozoje nesilėidote ir „plačiuosius vandenis“, ir abstrakčią tematiką, bet pasilikote lietuviškoje erdvėje: lietuvių veikėjai, lietuviškos būties ir buities problemos. Naujai laisvam gyvenimui pakilusi Lietuva sunkiai sovietinių termių paliesta. Ar suvargusi Lietuva žadina ar slopina rašytojų įkvėpimą? Ar ir toliau pasiliks lietuviškoje erdvėje?

– Kokioje erdvėje turėjau gyventi ir rašyti, jei ne lietuviškoje? Ne vien aš, bet ir dauguma, o gal ir visi išeivijos rašytojai pasisakom, kad mes savo dvasia niekur nebuvom išėję; visa siela likom Lietuvoje. Gal modernistams atrodo tai senamadiška, bet, esmėje lietuvių būdamas, kur tu gali išbėgti, kuo savo vidinę būseną pripildyti ar pakeisti? Žinoma, visus veikė gyvenamo krašto kultūra, skaitė, tačiau likome grynais lietuvišiais! Be to, savą žmogų, savą istoriją, savus papročius geriau pažįstu negu bet ką svetimame krašte. Taigi, rašant - lietuviška tematika, lietuvių charakteriai. O dabartinė suvargusi Lietuva ne slopina, o kaip tik labiau kursto meilę jai ir žadina įkvėpimą. Deja, nebėra laiko, o turėčiau dar tiek ir tiek temų - vien iš lietuviškos erdvės, laisvos, bet dar nenuskaidrėjusios.

– Poetas ir literatūros kritikas Lietuvoje Robertas Keturakis priekaištauja „į idėjų ir kūrybinių ambicijų sankirtą“ patekusiams išeivijos kritikams, kad paliko tinkamai neįvertinę Jūsų „didžiosios meilės“ serijos romanų. Jis pats, Jūsų pašnekovui entuziastiškai priitarian, apie tą „Penkiaknygę“ pasisako taip: „Tai įspūdingo masto epas, patvirtinantis likimais svarbią išvadą: tauta nesunaikinama, jei ji išlieka savo kalbos šventovėje, kur greta kasdienybės prisiglaudžia ir sakrali erdvė“ Autorius išgi tur būt gali pasisakyti dėl kritikų vertinimo?

– Ačiū poetui Robertui Keturakiui už gerus žodžius, ačiū Jums už pritarimą jo nuomonei. Nežinau, kodėl kritikai neįvertino. Nebepriekaištauju. Tik tai galvą skaudina kai kurie klausimai... Išeivijos kritikai sakė: mano istoriniuose romanuose nepakankamai autentiška istorinė tikrovė. Galbūt. O kas tą tikrovę tikrai žino? Ar istorikai žino? Ar po-

etai? Tam ir yra kūrybinė vaizduotė: bent kiek priartėti į tikrovę, į savųjų protėvių žmogų, kurio atspindžiai yra dabarties lietuvių, priartėti bent apytikriai į vidinę jų erdvę, į aną aplinką - gamta juk ta pati. To ir siekiu.

– Jūs pati, man regis, buvute susigvenusi su mintimi, kad pirmuotais romanais „Trumpa diena“ ir „Kelias į kairę“, esate pasiekusi savo kūrybinių viršūnių. Aš priariu R. Keturakiui, kad „Penkiaknygė“ „anksčiau ar vėliau bus įdėmiau vertinama“. Ar nemano, kad Lietuvos kritikai bus objektyvesni Jūsų atžvilgiu?

– Kur tos „viršūnės“ - nežinau. Tai tik tų mano romanų, pripažintų premijomis, įspūdį kritikai pagražina. Ir tai... visko girdėjau - čia pagiria, čia supelkia, čia pripažįsta, čia vėl ignoruoja („Egzodo liter.“ tome). Sunku suprasti, dar sunkiau patikėti. Man buvo palankūs skaitytojai, ir tuo džiaugiuosi. Neseniai ir Kauno Vytauto Didžiojo universiteto vienas dėstytojų man rašė, kad šiais romanais domėjosi studentai. Tai man reikšmingiau, negu išeivijos kritikų žodis ar tylą. Abejoju ir Lietuvos kritika. Jie ten akiai tiki „nei skaitę, nei žinodami“ ten atskubėjusių išeivijos kritikų nuomonėmis. Užtruks mums vieni kitus pažinti - išeivijai ir tėvynainiams. Jie mažai tėra mūsų kūrybos skaitė. O tikiuosi, kad nesiims vertinti neskaitytų dalykų, kaip... (Prisipažino kartą vienas iškilniausių išeivijos kritikų, kad ir neskaityęs, bet žmonos skaitytas ir jam pertartas knygas parecenzuodavęs, dažniausiai neigiamai, jei žmonai buvo nuobodokos). Išeivijoje tarp muzikų, teatro, žurnalistų jau nebėra Lietuvių bendruomenės dėmesio nei pagarbos literatūrai. Štai, tik neseniai Lietuvių fondas dalijo tūkstančius, o visuomenė tinkamai juos, premijų vertus, pagerbė. Tai gerai, jie verti. Deja, nebėra, nebeminima literatūra. Gal reikia dėkoti kritikams, kurie nemažai autorių paniekino?

– Sulaukėte, kaip sakoma, „brandaus amžiaus“, bet negalima jausti, kad Jūsų energijos ištekiai išsekę. Neabejoju, kad turite kūrybinių planų. Gal žodelį apie tai?

– Už sveikatą ir energiją ačiū Dievui! Turiu planų, bet jų neįvykdžiusi nespisakaju. Skaudūs išgyvenimai išblaškė mintis. Tik atlieku pareigas - kartais ir kūrybines. Visa - Likimo valioje

Atsiųsta paminėti

BALTIC STUDIES NEWSLETTER, nr. 4(76), 1995 m. gruodis; 28 psl. žiniarašties anglų kalba baltiečių studijoms; red. Sandra Milevskas; adresas: 111 Knob Hill Rd., Hackettstown, NJ 07840, USA.

NAUJASIS ŽIDINYS-AIDAI, 1995 m. spalio, specialus numeris „In memoriam Juozas Girnius“, skirtas filosofui ir kultūrininko a.a. dr. Juozo Girniaus atminimui. Išsamiai apžvalga, nušviečianti velionies gyvenimą ir darbus, papilnuota nuotraukomis, 100 psl. ir viršeliai.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Juozo Kojelio pranešimą apie Kalifornijos West Covinoje sausio 3 d. mirusį rašytoją, teisininką ir visuomenininką a.a. Jurgį Gliudą sausio 6 d. laidoje paskelbė Vilniuje leidžiamas dienraštis „Lietuvos aidas“. Velionis lig šiol Lietuvoje buvo beveik nežinomas, nes jį visiškai ignoravo 1985 m. išleistas sovietinis „Tarybų Lietuvos enciklopedijos“ I tomas.

Fotomenininko inž. Kazio Daugėlos, gyvenančio JAV New Hampshire valstijos Bedfordo mieste, nuotraukų parodą „Laisvės odiseja“ 1995 m. rugsėjo 23 — spalio 22 d.d. šios valstijos Hennkerio mieste surengė „New England College“ galerija, panaudojusi ju nufotografuotus pokarinio gyvenimo vaizdus Vokietijos lietuvių Kempteno DP stovykloje. Šiai parodai padidintos nuotraukos, atrodo, yra paimtos iš „Minties“ Vilniuje 1992 m. išleisto Kazio Daugėlos albumo „Iš-eiviai iš Lietuvos“. Nuotraukos turėjo tik angliškus užrašus. Parodą lankiusieji amerikiečiai, nubtebinti skurdaus, bet viltingo lietuvių gyvenimo Kempteno DP stovykloje, galėjo įsigyti minėtą fotomenininko Kazio Daugėlos albumą „Iš-eiviai iš Lietuvos“. Teisinga yra Jurgio Gimbuto pranešimo „Darbininke“ pastaba, kad ši paroda būtų idomi ir JAV bei Kanados lietuvių jaunėms kartom. Juk jom neteko matyti pokarinių DP, kuriuos Pulgis Andriusis, miręs Australijos Adelaidėje 1970 m. gruodžio 19 d., yra pavadinęs Dievo paukšteliais.

Lietuvių tautodailės parodą savo patalpose Vašingtone 1995 m. rudenį surengė Lietuvos ambasada, pakvietusi „World View WNVV/56“ televizijos kanalo darbuotojus ir jų rėmėjus iš JAV sostinės Vašingtono priemiesčio Falls Church, Virginijoje. Svečius sutiko ir juos su tautodailės rodiniais supažindino Nerija Kasparienė, Loretta Leimonienė, Meilė Mickienė ir Elvyra Vodorpalienė, pasipuošusios tautiniais drabužiais. Televizijos atstovai turėjo progą ne tik susipažinti su lietuvių tautodailės pavyzdžiais, bet ir juos išrašyti vaizduojant. Jų laukė Mindaugo Jankausko medžio drožinių rinkinys „Liaudies muzikantai“, liaudies meistrų kryžiai ir koplytstulpiai, Užgavėnių kaukės, Uršulės Astrienės šiaudinukų papuošalai kalėdinėms eglutėms ir iš šiaudų sukurti paveikslai. Televizijos kanalo atstovai domėjosi ir Vilniaus verbomis, margučiais, juostomis bei jų audimu, dailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaičių knygomis anglų kalba apie lietuvių tautodailę. Ambasadorius dr. A. Eidintas apsilankiusius svečius supažindino su lietuviškomis Vėlinių tradicijomis. Televizijos kanalo atstovai pasidarytą vaizdą užrašė žadėjo įjungti su ambasadoriais supažindinančią programą „Inside Embassy Row“ ir parodyti savo žiūrovams 1996 m. pradžioje.

Prel. Mykolas Krupavičius, gimęs 1885 m. spalio 1 d., mirė Čikagoje 1970 m. gruodžio 4 d. Velionis 1913 m. buvo baigęs Seinų kunigų seminariją, o 1917 m. — Petrapilio dvasinę akademiją. Prel. M. Krupavičius dirbo ne tik Dievui, bet ir tėvynei, jau Rusijoje 1917 m. įsteigęs Lietuvos krikščionių demokratų partiją ir jai vadovavęs. 1920-27 m. jam Lietuvos seime teko būti krikščionių demokratų vadu, pasižymėjusiu 1922 m. paruoštu žemės ūkio reformos projektu. Pernai Lietuvoje krikščionys demokratai Vilniuje prisiminė dvi Prel. M. Krupavičiaus suaktis — gimimo 110 metų ir mirties dvidešimt penkerių Dievui! Turiu planų, bet jų neįvykdžiusi nespisakaju. Skaudūs išgyvenimai išblaškė mintis. Tik atlieku pareigas - kartais ir kūrybines. Visa - Likimo valioje

Septyniadešimt penkerių metų sukaktį prieš Kalėdas paminėjo ir Kauno dramos teatras, seniausias Lietuvoje, darbą pradėjęs 1920 m. gruodžio 19 d. H. Suedermanno „Joninių“ spektakliu. Sukaktuvių iškilmėje dalyvavo ir šio teatro veikėjus pasveikino Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas. Sukakties nesulaukęs 1995 m. rugsėjo 11 d. mirusi paskutinė dar gyva to spektaklio aktorė Teofilija Dragūnaitė-Vaičiūnienė. Minėjimo dalyviaus buvo parodyti filmų įrašuose dramaturgai Juozas Grušas, Kazys Saja, J. Grušo veikalai „Herkus Mantas“ ir „Barbora Radvilaite“, Kazio Borutos „Baltaragis malūnas“. Sukakties proga taipgi prisiminė režisieriai J. Vaičius, B. Glinskis, P. Oleka-Zilinskis, K. Dauguvietis, J. Jurašas, H. Vancėvičius, buvusieji ir dabartiniai aktoriai. Kauno dramos teatro meno vadovas dabar yra rež. Gytis Padegimins. Prie teatro veikia ir aktorių meistriskumo mokykla, kurią ši sezoną lanko aštuoni vaikinai ir šešios merginos. V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 4.50%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 4.50%	nuo 8.00%
1 metų term. indėlius 4.50%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 5.00%	nuo 8.00%
3 metų term. indėlius 5.25%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 5.50%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 5.75%	1 metų 6.75%
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.25%	2 metų 7.00%
1 metų GIC-met. palūk. 4.75%	3 metų 7.25%
2 metų GIC-met. palūk. 5.25%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 5.50%	1, 2 ir 3 metų 7.00%
4 metų GIC-met. palūk. 5.75%	
5 metų GIC-met. palūk. 6.25%	
RRSP, RRIF ir OHOSP 3.75%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 5.00%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 5.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 5.75%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 6.00%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 6.50%	
Taupomąją sąskaitą 3.75%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.25%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 2.25%	
Amerikos dol. kasd. 3.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti **Vytui tel. 200-8960** arba **236-9071**, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal sutartimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas,
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus
- vyriškas

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416-370-3539 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

4889 Dundas Street West, Suite 102,
Etobicoke, Ontario M9A 1B2
Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę, visais reikalais prašau kreiptis į mane, skambinant be kuriuo metu.

TEODORAS STANULIS

RE/MAX West Realty Inc.

tel. 416 769-1616,
namų tel. 416 231-4937, nešioj. tel. 416 802-1029.
FAX 416 769-1524.

SAŽINGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS VISAIS PARDAVIMO-PIRKIMO REIKALAIS. NEMOKAMAS NAMŲ ĮVERTINIMAS.

Prie Brolio kapo

Tartum jaunesiems skautišku ženklu parodė "šiuo keliu eik", traukiasi iš Rūtos – Lelijos gretų vadovai – veteranai. Toronto skautiška šeima sausio 12 d. palietė dar vieną netektį – a.a. v.s. Kazimieras Batūra, sulaukęs 82 m. amžiaus, nuėjo NAMO. Ten po amžinos tylos ir ramybės išauš kitoks rytmis – ne triukšmingo Toronto, ne gražiosios "Romuvos", bet tas, apie kurį kalbėta prie susimąstymo lauželių, įžodžių iškilme ar per skautų egzaminus.

Toronto skautija prisimena velionį kaip visada darbštą ir energingą vadovą – organizuojantį, planuojantį, besitarantį, dieną ir naktį gyvenantį pasiimto uždavinio reikalais; prisimena ir nuosirdžiai dirbantį su kastuvu, pjūkle, plaktuku "Romuvos" stovyklavietėje, kuri jam daugelį metų buvo antrieji namai. Velionis neskirė darbų ir baltus ir juodus. Dirbdavo ten, kur tik reikėdavo ir tuo savo bendraminčių užkrėsdavo.

A. a. brolis Kazimieras Batūra gimė 1913 m. gruodžio 5 d. Jurbarko, kur lankydams gimnaziją, 1930 m. įsteigė pirmą skautų draugovę ir jai vadovavo. 1933 m. Nemaniniuose prie Birštono baigė dviejų savaičių draugininkų kursą. 1934 m. pakeltas į paskautininkio laipsnį. 1936 m. baigė karo mokyklą, gavo j. leitenanto laipsnį ir tarnavo artilerijos daliniuose. Sovietams okupavus Lietuvą, buvo sunkiai sužeistas, ilgokai gulėjo ligoninėje ir pasveikęs nebegrižo į jokią karinę tarnybą.

Su šeima pasitraukė į Vokietiją 1944 m. Skirstantis iš stovyklų, pasirinko Australiją, o 1955 m. persikėlė į Torontą, kur įsikūrė pasto-

viam gyvenimui ir įsijungė į lietuvišką veiklą. Buvo vienas sporto klubo "Aušra" vadovų, bet ilgiausiai ir plačiai reikėsi skautų veikloje: 1961 m. "Mindaugo" dr. vės draugininkas, 1964 m. "Rambynio" tūntininkas "Romuvos" darbuotojas, vėliau ilgametis valdybos pirmininkas, 1967 m. LSB Kanados rajono vadeiva, 1969 m. – rajono vadas, 1971 m. skautų išvykos į Europą organizatorius, skautų vienetų bei vadovų instruktorius. Apdovanotas ordinais – "Už nuopelnus", "Lelijos" ir "Padėkos".

Toronto skautų vardu su velioniu laidotuvių koplyčioje sausio 14 d. atsisveikino v.s. Feliksas Mockus, XVIII-tosios kariūnų laidos vardu E. Šlekys. Abu kalbėtojai palietė velionies nuėitą gyvenimo kelią parškindami jo nuopelnus skautams ir lietuvių. Velionis nuilūdime paliko žmoną Danutę, sūnų s. Kastytį, Vokietijoje su šeima gyvenančią dail. Jūrą, Vasario 16 gimnazijos darbuotoją, gražią skautišką vaikaičių dukraitę "skiltį", gimines, artimuosius, gausų būrį vienminčių bei bičiulių, kurie vos tilpo į erdvią laidotuvių koplyčią.

Po gedulinių Mišių Lietuvos kankinių šventovėje, klebono kun. J. Staškaus pamokslu, palietusio skautų ideologijos gelmes, velionis palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, Ont. Gausiems dalyviams sugiedojus "Marija, Marija" ir Tautos himną, nuo karsto nuėmus trispalvę, a.a. brolis Kazimieras paliktas amžinajam poilsiui, o gyviems – daugelio atliktų darbų, uolios skautiškos veiklos ilgam prisiminimui. **Snk.**

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pradžios. Susidaro įspūdis, kad pirm. J. Chretienas sraigta-sparnių sutarties nutraukimu tik įvykdė rinkiminio vajuos pažadą bet didesnių lėšų nesutaupys.

Ontario Naujųjų demokratų partijos (NDP) socialistams keturiolika metų vadovavo kairiojo sparno politikas Bob Rae, kantriai laukęs pergals šioje konservatyvių nuotaičių provincijoje. Ją ilgas dešimtmečius be pertraukos valdė Ontario progresyvieji konservatoriai, kol jų politinį nugarkaulį palaužė iškilius Ontario liberalų žvaigždė D. Petersonas, 1987 m. rinkimuose į 130 vietų turintį Ontario parlamentą grįžęs su 94 liberalais. Sekantiems Ontario provincinio parlamento rinkimams premjeras D. Petersonas kažkodėl pasirinko 1990 m. rugsėjo 6 d., nors su turima liberalų daugumą šią provinciją galėjo valdyti dar bent porą metų.

Politiniai komentatoriai spėjo, kad Ontario liberalų premjero D. Petersono dėmesys nukrypo į platesnius federacinės Kanados politinius dirvonus. Juose naujo vado reikėjo Kanados liberalams, neįstengiantiems susidoroti su ministerio pirm. B. Mulronio konservatoriais. Tuo vadu, matyt, ir susigundė tapti Ontario premjeras D. Petersonas, dar kartą laimėjęs provincinio parlamento rinkimus liberalams ir tada vadovybę atidavęs kitam politikui.

Ontario provincinio parlamento rinkimus 1990 m. rugsėjo 6 d. netikėtai laimėjo pergalės nesitikėję NDP socialistai su savuoju vadu Bob Rae. Laimėjimą jiems atnešė Ontario balsuotojų nusisukimas nuo Kanados politikos planuojančio pasitraukti Ontario premjero D. Petersono ir jo liberalų. Tai buvo ilgai lauktas Ontario NDP socialistų vado Bob Rae svajonės išsipildymas tapti pirmuoju socialistinės partijos premjeru šioje net ketu-

riasdešimt dvejus metus konservatorių valdytoje provincijoje. Pergalės nebuvo numatęs ir pats Ontario NDP socialistų vadas Bob Rae. Jam ir jo socialistams parlamente dažniausiai tekdavo antroji vieta. Šįkart NDP socialistai surinko 37,6% balsų, liberalai – 32,4%, konservatoriai – 23,5%.

Ontario valdžion premjeras Bob Rae, pirmasis NDP socialistas, remiamas didžiųjų darbo unių, atėjo neturėdamas patirties, patyrusių pareigūnų ministerijoms. Daugiausia žalos jam padarė finansų ministras F. Laughrenas, vadavęsis teorinėmis socializmo idėjomis. Jis jau liberalų paliktame biudžete rastą trijų milijonų dolerių deficitą savo pirmajame biudžete nutarė padidinti iki 10 milijonų dolerių. Tokie taktika tikėjosi parūpinti darbų Ontario gyventojams, gauti didesnį pajamų mokestį ir juo tuojau pat padengti deficitui panaudotą dešimtį milijonų dolerių.

Dabar jau paaiškėjo, kad tokia savo taktika finansų ministras F. Laughrenas deficitą atnešė biudžetinė Ontario valdžios skola per nepilnus penkerius metus nuo 42 milijonų dolerių padidino iki 95 milijonų. Nenuostabu, kad Ontario parlamento rinkimus 1995 m. birželio 8 d. vėl laimėjo šios provincijos konservatoriai su savo naujuoju vadu M. Harriu ir jo atinešta sveiko proto revoliucija. Dėl skaudaus pralaimėjimo pasitraukimą iš politikos sausio 13 d. pranešė ir buvęs Ontario NDP socialistų premjeras Bob Rae.

Oficialus jo pasitraukimas yra numatytas vasario 7 d., kai sukaks keturiolika metų jo pradėtam Ontario NDP socialistų vadovavimui. Naują vadą jie dabar planuoja išsirinkti savo suvažiavime birželio mėnėsį. Advokatas Bob Rae, praradęs politinį rėmėjų pasitikėjimą, jau yra gavęs darbą torontiečio Goodmanio Phillips tarptautinėje advokatų firmoje, tvarkančioje didžiųjų korporacijų reikalus. Šios firmos skyriai yra Niujorke, Paryžiuje, Hong Konge ir Kinijos Beizinge. **V.Kst.**

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

A. a. KAZIMIERAS BATŪRA

Skautų veikla

• A.a. v.s. Kazimiero Batūros atminimui pagerbti Toronto skautininkai-kės surinko aukų, Vilniaus vidurinei mokyklai "Lietuvių namai". Aukoj: \$40 – L. Karbūnienė; \$30 – Z. A. Stančikė; \$25 – dr. J. Yčas, K. Budrevičius; \$20 – V. L. Sendžikaitė, I. Meikė, D. A. L. Keršiai, G. A. Tarvydai, Z. Lemberdienė, K. R. Poška, A. V. Grybai, P. B. Sapliai, P. V. Jankaičiai, V. Skrinškas, H. A. Stepaičiai, M. Vasiliauskienė, E. M. Kazakevičiai, A. Empakeris, F. Mockus, J. Paškus, A. Zalgėnas, S. V. Matulaitė; \$15 – A. Cipiliuskas; \$10 – V. Montvilas, B. Mackevičius, S. A. Skėmos, V. Morkūnas, E. Simonavičienė; \$5 – B. Beresnevičienė. Iš viso suaukota \$550. Ta pačia intencija aukoją "Rambynio" tūntui \$25 I. Kairienė; \$20 – J. Pacevičienė. Visiems nuosirdžiai dėkojame. Kas norėtų dar prisidėti, prašom siųsti čekius adresu: F. Mockus, 284 Glenforest Rd, Toronto, Ont. M4N 2A4, tel. 416 489-7735.

• Knyga "Lietuviškoji skautybė" jau spausdinama ir vasario pabaigoj pasieks prenumeratorių. Dar galima ją užsisakyti siunčiant \$25 Skautybės fondo įgaliojiniui v.s. V. Skrinškui, 116 Wincott Dr., Weston, Ont. M9R 2P6, tel. 416 249-4591. M.

Sportas

Alpinistas VLADAS VITKAUSKAS su Lietuvos trispalve priešpaskutiniame savo žygyje Mt. Cosciuso Australijoje 1995 m. lapkričio 2 d.

VI. Vitkausko žygis Pietų Amerikoje

Alpinistas VI. Vitkauskas 1996 m. sausio 25 d. pradėjo savo žygį į aukščiausiąją (beveik 7000 metrų) Pietų Amerikos Anconagą viršukalnę Argentinoje. Ši viršukalnė dėl jos ledynų, šalčio, siaučiančių amžinų sniego pūgų po Everestą yra laikoma viena iš sunkiausių kopimų, kad ir geriausiems pasaulio alpinistams. Tai yra paskutinis V. Vitkausko alpinistinių žygių ciklo tarpsnis. Tuo jis bus siekęs savo tikslą – bus įkopus ir įnešęs Lietuvos trispalvę į visas aukščiausias šios planetos kontinentų viršukalnes. Mūsų trispalvę jau suplevėso: Tadžik–Pamire, Elbruse, McKinley – Aliaskoje, Mt. Vinson – Antarktidoje, Cosciuso – Australijoje, Kilamanjaro – Afrikoje ir dabar pakeliui į Ancogą, Pietų Amerikoje. Tai bus pirmas ir vienintelis atvejis pasaulio alpinizmo istorijoje, kada vieną alpinistą bus įnešęs savo tautinę vėliavą į visas kontinentų aukščiausias viršukalnes. Tikimės, kad netrukus galėsime gerėti šio neeilinio lietuvių intriguojančių ekspedicijų detalėmis, jo planuojamoje atsiminimų knygoje. **A. Nakas**

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

- 4.50% už 30-89 dienų term. indėlius
- 4.50% už 90-179 dienų term. indėlius
- 4.50% už 180-364 dienų term. indėlius
- 4.50% už 1 m. term. indėlius
- 5.00% už 2 m. term. indėlius
- 5.25% už 3 m. term. indėlius
- 5.50% už 4 m. term. indėlius
- 5.75% už 5 m. term. indėlius
- 4.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
- 4.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
- 5.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
- 5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.
- 5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
- 6.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
- 3.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
- 5.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
- 5.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
- 5.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
- 6.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
- 6.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
- 3.75% už OHOSP (variable rate)
- 3.75% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)
- 4.50% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50.000
- 4.25% už Amerikos dol. 1 m. GIC
- 3.75% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

IMA:

- už asmenines paskolas nuo 8.00%
- už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
- 1 metų 6.75%
- 2 metų 7.00%
- 3 metų 7.25%
- 4 metų 7.50%
- 5 metų 7.50% (fixed rate)
- su keičiamu nuosimčiu 1, 2 ar 3 metų 7.00% (variable rate)
- Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 103 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santuokų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$30,000. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire Transfer) į LIETUVĄ ir į kitus kraštus.

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

Knygų rišykla "SAMOGITIA"

meniška įrša knygas bei žurnalus.

A. Plėnys

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priemamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Tony Geygo

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų

tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.

Prašau skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

ANTANAS GENYS

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

SKRYDŽIAI Į LIETUVĄ

Visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Pragę, Varšuvą, arba per kitus Jūsų pageidaujamus miestus Jūsų pageidaujama oro linija.

KELIONĖS Į KITUS KRAŠTUS:

Žiemą į šiltus kraštus – Floridą, Kaliforniją, Arizoną, bet kur JAV-bes, Meksiką, Karibų salas, Pietų Ameriką, Pietų Aziją, Havajus, Ramiojo vandenyno salas: Australiją, Naująją Zelandiją, Afriką, Šventąją Žemę ir kt. Vasarą – į Europą, Artimuosius Rytus, Amerikos ir Kanados Vakarų bei rytinius pajūrus. Aplamai – kur tik Jūs širdelės geidžiate.

Jūsų pasirinkimas: Vien lėktuvų skrydžiai? Su viešbučiais? Ir su maistu? Kelionė laivais, traukiniais?

MŪSŲ KAINOS DAR VIS GERIAUSIUS, PATARNAVIMAS TIKSLIAUSIAS.

Pvz. praėjusią savaitę vienai savaitei į Kubą skrydis, viešbutis, maistas, gėrimai – už \$549 plius mokesčiai. Ar vienu, ar kitor – nuolatos sulaukiam bilietų išpardavimo.

TEIRAUKITES!

Kreipkitės asmeniškai kiekvieną trečiadienį tarp 10 ir 18 val., 1558 Bloor St. W., arba kitomis dienomis, palikite savo telefono numerį, ir tuoj pat, arba pageidaujama laiku Jums atsakysime.

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 **ALGIS MEDELIS**
FAX 416-538-9657

"LIETUVOS KELIAS"

MIELI BROLIAI LIETUVIAI,
Mes kartu nelaisvės metais da-
linomės viltimi, skausmu, duo-
nos kasmu. Šiandien norėtume
su jumis taip pat kartu pasida-
linti ir džiaugsmu.

Pirmą kartą Lietuvos istorijoje
išleidome LPKP (Lietuvos politi-
nių kalinių partija) savo laikraš-
tį "Lietuvos kelias", kuris savo
idėja ir atsakomybe prieš Lietu-
vos istorinę praeitį ir realią ate-
itį dabarties tautos kryžkeleje
įsipareigoja vieniti mus visus.

Šiandien Lietuvoje yra apie
15,000 likusių dar gyvų politinių
kalinių, kurie savo balso per
spaudą neturėjo. Savo mintimis
glaudėmės kituose laikraščiuose,
prisitaikdami. Rezistencijos
laikais pagrindiniuose mes lei-
dome atsisaukimus, laikraštė-
lius, nes tautą reikėjo kelti ir
drąsinti. Šiandien tautai, stovin-
čiai ant nusivylimo bedugnės
krašto, mūsų politinių kalinių,
labiausiai jaučiančių atsakomy-
bę prieš Lietuvos žmones, gene-
tinę pašaukimo misiją ir vėl kel-
ti bei drąsinti brangius tautie-
čius.

Lai mūsų idealai pasklinda Jū-
sų širdyse ir protuose! Broliai,
skaitykite ir duokite savo prie-
teliams paskaityt!

Su pagarba ir meile —
Jūsų LPKP prezidentas

PARAMA VILNIAI

Prieš 1995 m. Kalėdas pusim-
čiui Vilniaus krašto lietuviškų
mokyklų mokytojų perduota Vil-
nijos draugijos istorijoje di-
džiausia parama — puspenko
tūkstančio dolerių, skirtų Tau-
tos fondo ir Vilniaus krašto lie-
tuvių sąjungos Čikagos skyriaus.
Mokytojus Vilnijos draugijos
valdybai pasiūlė 9 organizacijos
ir jų padaliniai; kandidatai at-
rinkti pagal 10 kriterijų. Ypatin-
gas dėmesys atkreiptas į sunkiai
dirbančius ir pragyvenančius at-
kuriamų pradinį lietuviškų mo-
kyklų mokytojus, dažnai neturin-
čius gerų darbo ir gyvenimo pa-
talpų, inventorius, savivaldy-
bių pagalbos, negaunančius ža-
deto papildomo atlyginimo už
persikėlimą dirbti į Rytų Lietu-
vą, už nemokančių valstybinės
kalbos vaikų išmokymą. Tarp pa-
remtų mokytojų buvo ir skurstan-
ti našlaitė, ir keturių vaikų moti-
na, jiems išlaikyti turėjusi par-
duoti savo kraują.

Kitos Vilniaus krašto lietuvių
sąjungos išvejojė ir Kanados
lietuvių bankų lėšos prieš pat
Kalėdas perduotos mokytojams
neakivaizdininkams ir vasario
17 d. per moksleivių konkursą
"Rytų Lietuva — mūsų valstybės
centras".

Dabar Rytų Lietuvoje veikia
319 mokyklų, iš jų dar tik 175 (55%)
valstybine lietuvių kalba.

Kazimieras Garšva, Vilnius

Toronto Maironio mokyklos eglutėje mokiniai sulaukė dovanų iš Kalėdų senelio. Dešinėje — vedėjos pavaduotojas ANTANAS RAŠYMAS

Nuotr. A. Puterio

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$50 — J. Baužys; \$40 — dr. A. Pa-
cevičius; \$25 — M. Kybrancienė;
\$20 — W. Karalius, A. Steponavi-
čius, V. Stanaitis, P. Kondrotas, S.
Aleksa; \$10 — A. Zailskas, K. Ve-
gys, O. Biveinis, J. Dekeris, L. Paš-
kus, M. Bernotaitis, P. Simanau-
skas, E. Stankevičius; \$5 — A. Ja-
nušis, S. Škema, A. Mučinskas, J.
Varkavičius.

Garbės prenumeratą atsiuntė:

\$100 — prel. J. Kučingis, M. Va-
siliauskas, V. Kazlauskas; \$85
— P. Pargauskas; \$62 — J. R. Kara-
siejai; \$60 — V. Daunoras, M. Lau-
rinavičius, K. Daunys, V. Biskys,
A. Empakeris, kun. R. Krasaus-
kas, I. Šlenis, dr. A. Pacevičius,
G. Rodke, V. Timošenko, P. Kitra,
V. Dundys, A. Dronsa, I. Ross, K.
Savonis, E. Katilius.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

\$52 — V. Jokubaitis; \$50 — dr.
A. Šalkus, E. Šarauskas, T. Blin-
strubas, V. Jučas, N. Šumskis, A.
Selmys, A. Kšivickis, V. Goldber-
gas, V. Prisėpionka, M. Stankai-
tis, L. Vaičiūnienė, P. Zaranka,
P. Devenis, A. Druseikis, A. Ga-
tautis, S. Ažuolas, E. Kazlauskas,
L. Urbonas, J. Janušaitis, J. Mi-
konis, M. Mikevičius, A. Lepars-
kas, A. Virkutis, P. Vitas, A. Po-
gozel, T. Aleksonis, B. Vaišnoras,
A. Gudžiūnas, J. Ignatavičius, J.
Rimšaitė, J. Zadavičius, C. Maka-
ras, P. Joga, J. Valevičius, J. Po-
vilaitis, T. Bogušas, J. Dransuta-
vičius, Z. Brazauskas, S. Kriauče-

liūnas, V. Milukas, V. Sapkus, K.
Rašytinis, V. Vadauskas, I. Va-
dauskienė, kun. L. Musteikis, O.
Berentas, J. Kutka, A. Dainora,
A. Juozapavičius, L. Adomavičius,
M. Trumpauskas, J. Urbonas, A.
Plioplys, B. Ulozas, L. Baumgard,
G. Breichmanas, M. Biekša, J.
Adomonis, E. Daniliūnas, K. Mat-
kevičius, V. Macas, L. Macas, B.
Pranskus, V. Poškus, R. Riekievi-
čius, E. Skardis, A. Staliois, A.
Budžilas, J. Vieraitis.

Nuoširdus ačiū už paramą lietu-
viškai spaudai. Dėkojame garbės
bei rėmėjo prenumeratoriams ir
visiems, kurie, siųsdami regulia-
rią prenumeratą, prideda ir auką.

HomeLife/Realty
One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097

**2261 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6S 1N8**

Visais namų pirkimo-
pardavimo reikalais jus
informuos ir maloniai
patarnaus

NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI,

ĮNEŠDAMI SANTAUPAS MŪSŲ KOOPERATYVE

RRSP

- Mokame aukštas palūkanas (žiūr. skelbimą 8-tame "Tėviškės žiburio" puslapyje)
- Neimame jokio administracinio mokesčio
- Prieš 71 gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF, nemokant valdžiai jokių mokesčių
- Norint gauti mokesčių atleidimą už 1995 metus, įnašą į RRSP reikia įteikti iki **1996 metų vasario 29 d.**

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS

SAUSIS ir VASARIS yra RRSP indėlių mėnesiai.

ĮDĖKITE DALĮ SAVO SANTAUPŲ Į PARAMOS RRSP.

PARAMA turi platų indėlių pasirinkimą.

PARAMA moka aukštas palūkanas.

PARAMA neima jokių mokesčių už RRSP patarnavimą.

PARAMA mielai perkels RRSP indėlius iš kitų įstaigų.

PARAMA tuoj pat vietoj išduoda kvitą mokesčių atleidimui.

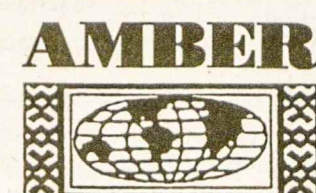
PARAMA gali pervesti RRSP santaupas į RRIF nemokant valdžiai jokių mokesčių.

Jei trūksta santaupų, PARAMA mielai perves paskolą labai gerom sąlygom!

PASKUTINĖ INDĖLIŲ DIENA 1995 METAMS — VASARIO 29 D.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario.
Tel. 416 532-1149

2230 Lakeshore Boulevard West
Etobicoke, Ontario M8V 1A5 (Humber Bay Plaza)
Tel: (416) 255-8603 Fax: (416) 255-8220

Darbo laikas:
pirm. - penkt. 9 v.r. - 6 v.v., šešt. 10 v.r. - 4 v.p.p.

Mūsų atstovai:
Hamilton — Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966
Montreal — Žaklina, Maris Kemzane, tel. (514) 637-9495

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda — \$8.00 plus \$15 pristatymas
arba
1 kg — \$1.50 plus \$15 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg — \$5.50 plus \$15 pristatymas
Siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.
Siuntiniai nemuituojami.

UŽSAKOME KELIONES Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS: nuo \$1050

Pervedame pinigų — JAV arba Kanados \$ \$: 5% plus \$15 pristatymas
Pigiausiomis kainomis persiunčiame automobilius ir kitus stambius krovinius į Baltijos šalis.
Siūlome paruoštus Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų maisto siuntinius.

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomas masazas ("Craniosacral Therapy")

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masażą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Telefonas
416 763-5677

Šeimos gydytojas,

dr. Aleksandras Spudas

šiuo metu priima naujus pacientus.

1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,

(prie Victoria Park Avenue)

Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6

Tel. 416 751-0082

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 416 240-0594

(24 valandas)

FAX 416 248-5922

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas

adresas: Goštauto 4-78

(kitoje Neries upės pusėje

nuo "Lietuvos" viešbučio)

Vilnius

Tel. (3702) 22 78 97

Fax (3702) 22 63 68

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos
patarnavimai.
Lietuvių kalba
patarnauja
V. Drešeris ir
Rima (Petkutė)
Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai
visose pirkimo ir
pardavimo srityse.
Kreiptis į Valterį
ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

— mirtgčių
— mokesčių
— turto ir kt.
Kreiptis į
Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS — telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė — telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

**Vienintelis Kanadoje
lietuviškas kelionių biuras
kviečia keliauti kartu!**

NAUJOVĖS!

Bendradarbiaujame su valstybine Lietuvos oro linija LAL.
Parduodame bilietus visiems LAL skrydžiams. Kviečiame
naudotis LAL ir AUDRA TRAVEL paslaugomis!

Nuo šiol greitai, patogiai ir geriausiomis kainomis galite
nuskristi į **VILNIŲ** per Paryžių arba Londoną AIR CANADA
ir LAL oro linijomis. Trys skrydžiai per savaitę, 140 svarų
nemokamo svorio. Skridimai ne tik iš Toronto, bet ir iš
Montrealio, Vankuverio, Edmontono, Kalgario.

* Mūsų įstaigoje galite įsigyti bilietus skrydimams su FINNAIR,
LUFTHANSOS, KLM, ČEKŲ, LOT bei kitų
bendrovių lėktuvais

* Sutvarkome iškvietimus

* Parūpiname vizas

* Parduodame pramogines keliones į šiltus kraštus

Kviečiame naudotis mūsų lietuviško biuro

PASLAUGOMIS

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

TORONTONT

Anapilio žinios

— Vasario 2 — pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną 7 v.v. bus Šventoji valanda prie išstatyto Švenčiausiojo. Visi kviečiami dalyvauti.

— Ateinantį sekmadienį, vasario 4, mūsų kaimyninių parapijų chorai susišeikė: Lietuvos kankinių šventovės choras giedos Prisikėlimo parapijoje, o Prisikėlimo parapijos choras giedos Anapilyje per 11 v.v. Mišias.

— KLK moterų draugijos mūsų parapijos skyrus turės savo susirinkimą vasario 4, sekmadienį, po 11 v.v. Mišių Anapilio parodų salėje. Visos narės ir viešnios bei svečiai kviečiami dalyvauti.

— Pirmoji pamoka Sutvirtinimo sakramentui pasiruoti bus vasario 25, sekmadienį, po 9.30 v.v. Mišių, klebonijos posėdžių kambary.

— Gavėnios rekolekcijos mūsų šventovėje bus kovo 21-24 d.d. Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje jos bus kovo 25, pirmadienį, 2 v.p.p. Rekolekcijas ves Pavežio vyskupijos vadovas vysk. Juozas Preikšas.

— Mišios vasario 4, sekmadienį, 9.30 v.v. už a.a. Oną ir Praną Eidukaitius, 11 v.v. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Aldoną Kryžauskienę.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas vasario 11 d. laikys teologijos studentė Hilda Lorenz; vasario 25 d. — kun. A. Žilinskas.

— A. a. Lorencienės atminimui pagerbti vietoj gėlių parapijiečiai ir velionės bičiuliai paaukojo parapijai \$1000 ir moterų dr-jai \$465. Ačiū visiems aukotojams.

— Mažlietuvų rengiamas šiuipnys įvyks vasario 20 d., 7.30 v.v. Prisikėlimo parapijos salėje. Visi kviečiami dalyvauti.

— Išganytojo parapijos moterų draugijos susimastymo vakaras įvyks kovo 30 d., 7.30 v.v.

— Vasario 11 d. tuoj po pamaldų šventovės salėje bus moterų dr-jos susirinkimas, kuriame įvyks naujos valdybos rinkimai. Kviečiamos visos moterys dalyvauti. E.J.St.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio, sausio 28, popietėje dalyvavo 131 asmuo. Svečių knygoje pasirašė Audrius Klupšas iš Vankuverio. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narys J. V. Šimkus.

— LN valdybos posėdis — sausio 31, trečiadienį, 7 v.v.

— Vasario 3 d. Toronto LN Mindaugo menėje įvyks "Tauro" klubo metinis pobūvis. Programą atliks Toronto lietuvių vyrų choras "Aras", muzika V & V (muzikalinis ir vokalinis vienetas). Dėl bilietų kreiptis į J.V. Šimkų, tel. 416-231-9425 arba V. Drešerį tel. 416-233-3334 ir sekmadienio popietį metu.

— Vasario 11, sekmadienį, 2.30 v.p.p. LN Karaliaus Mindaugo menėje įvyks Vilniaus styginio kvarteto koncertas. Įėjimas \$10.

— "Lokio" svetainėje muzikinė vakaronė — vasario 2 d. Programą atliks Lyle Gates.

— Primename "Lokio" svetainės lankytojas, kad galima pasinaudoti pasiūlymu bei pageldavimų dėute.

— A. a. Herberto Šmito atminimui J.V. ir A. Šimkai Slaugos namams aukojo \$50. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog LN adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai.

Vasario 16-tosios šventė Toronte

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 78-tasis metines Toronto ir apylinkių lietuviai minės 1996 m. vasario 18, sekmadienį, pamaldomis visose šventovėse ir bendra iškilme Anapilio sodybos didžiojoje salėje 4 v.p.p. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas Lietuvos kultūrininkas ir politikas Romualdas Ozolas. Meninė programą dalį atliks Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras", Lietuvos kankinių šventovės vaikų choras ir Vilniaus styginis kvartetas.

Susipažinkime su pagrindiniu kalbėtoju. Romualdas Ozolas gimė 1939 m. sausio 31 d. Joniškėlio miestelyje tarautojo šeimoje. 1962 m. Vilniaus valstybiniame universitete baigė filologiją. 1965-1968 m. dirbo "Kultūros barų" redakcijoje, 1973-1989 m. dėstė Vilniaus un-te, buvo "Minties" leidyklos vyr. redaktoriaus pavaduotoju. 1990 m. išrink-

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį, sausio 28, per 10.15 v.v. Mišias smukavo Mindaugas Gabrys.

— Sausio 27 d. parapijoje paminėtos Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio mirties metinės. Ta proga NPM Marijos seserų vienuolyno koplyčioje buvo aukojamos Mišios.

— Sausio 24 d., minint Krikščionių vienybės savaitę, Prisikėlimo šventovėje buvo surengtos ekumeninės pamaldos. Drauge su abiejų lietuviškų parapijų atstovais jose meldėsi ir giedojo lietuviai ev. liuteronai. Pamokslą pasakė kun. Algimantas Žilinskas.

— Sausio 25 d. palaidotas a.a. Izidorius Girdzijauskas, sulaukęs 86 m. amžiaus.

— Vasario 2 — pirmasis mėnesio penktadienis. Seneliai ir ligoniai lankomi namuose bei prieglaudose ir aprūpinami sakramentais iš anksto susitarus su parapijos kunigais. Vakare Prisikėlimo šventovėje 7 v. bus Šventoji valanda, 7.30 v.v. Mišios.

— Vasario 3 — pirmasis mėnesio šeštadienis. 10.30 v.v. "Gyvojo Rožinio" draugijos nariai renkasi bendrai maldai. 11 v.v. bus laikomos Mišios jų intencija. "Vilniaus" pensininkų namuose 5.30 v.p.p. bus aukojamos Mišios už mirusius namų gyventojus.

— Sekmadienį, vasario 4, per 10.15 v.v. Mišias Prisikėlimo šventovėje giedos Lietuvos kankinių parapijos choras, vad. muz. Jono Govėdo. Prisikėlimo parapijos choras tą sekmadienį per 11 v.v. Mišias giedos Lietuvos kankinių šventovėje.

— Mišios vasario 4, sekmadienį, 8.15 v.v. — už a.a. Anelę ir Praną Vaserius; 9.15 v.v. — už a.a. Vyta Vingelį; 10.15 v.v. — už a.a. Antaniną Dunauskienę ir Peseckų šeimos mirusius, a.a. Juzę Rakauskienę ir a.a. Marcelę Kerševičiūtę; 11.30 v.v. už parapiją ir visus parapijiečius.

Anapilio kulturo vajui aukojo:

\$200 — O. Jakimavičienė (a.a. Antano Jakimavičiaus XV mirties metinių proga).

A.a. Herbertui Šmitui mirus, užjausdami mirusiojo šeimą, brolių Leoną, seseris Lydią, Vandą ir jų šeimas, Marytę ir Lionginas Paškai "TŽ" aukojo \$30.

A. a. Izidorius Girdzijausko atminimui, Antano Rinkūno švietimo fondui aukojo: \$100 — T. V. Sičiūnai; \$30 — G. Paulionienė; \$25 — E. Sondienė, D. R. Sondas; \$20 — E. V. ir P. B. Sapliai; \$10 — R. J. Karasiejai.

Dail. Rasos Staniūnienės, sunkiai sužeistos, priežiūrai Lietuvoje aukojo KLB Montreale apylinkė \$100. Nuoširdžiai dėkoja "Friends of Rasa" — Šalpa Rasai Staniūnienėi komitetas.

Martyno Mažvydo paminklo fondui nuo 1995 m. rugpjūčio mėn. 5 d. iki 1995 m. gruodžio mėn. 31 d. aukojo: \$100 — M. Jankus, E. Senkuvienė; \$25 — P. Baltūnis. Dėkojame visiems aukotojams.

Vysk. H. Dumpys, V. Trumpjonas

A.a. Veronika Treigienė, daugelio ateivių globėja, sulaukusi 86 m. amžiaus, mirė sausio 28 d., Simcoe, Ont. ligoninėje. Gyveno Delhi, Ont. Laidojama vasario 3 d., šeštadienį iš Šv. Kazimiero lietuvių šventovės.

Lietuvos respublikos Aukščiausiosios tarybos nariu. 1990-1991 m. Lietuvos ministerio pirmininko pavaduotojas, derybų su Sovietų Sąjunga ir vėliau Rusija delegacijų narys. Nuo 1992 m. priklausė Lietuvos centro judėjimui, nuo 1993 m. Lietuvos centro s-gos pirmininkas. Buvo laikraščio "Atgimimas" steigėjas ir vyr. redaktorius. Rašo geopolitikos, valstybės, tautų ir tautinių mažumų kultūros klausimais, Stasio Šalčiaus premijos laureatas. 1992 m. išrinktas į Lietuvos seimą, 1995 m. pradėjo pilietinę kovos veiklą su korupcija, Tarptautinės parlamentarų grupės Čėčėnijos problemoms narys, priklauso įvairioms kitoms Lietuvos seimo grupėms.

Minėjimą rengia ir visus tautiečius gausiai dalyvauti kviečia KLB Toronto apylinkės valdyba.

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

įvyks vasario 18, sekmadienį, 4 valandą po pietų,

ANAPILIO salėje (2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.)

PROGRAMOJE: Lietuvos seimo nario Romualdo Ozolo paskaita;

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras";

Lietuvos kankinių parapijos vaikų choras;

Vilniaus styginis kvartetas.

Rengėjai — KLB Toronto apylinkės valdyba

Kanados lietuvių jaunimo sąjunga rengia lietuvių išvyką į Winterlude, Otavoję, vasario 9-11 savaitgalį. Programoje: penktadienį — 10 v.v. "Glue Pot" susipažinimas; šeštadienį — 12 v. Dows Lake Pavillion čiuožimas, 2 v.p.p. "The Ritz", ant kanalo, 6-8 v.v. Vasario 16 minėjimas latvių centre, 11 v. v. — "Le Bop", Hull, PQ; sekmadienį — "Museum of Civilization", Hull, PQ. Dėl nakvyinės teirautis — Days Inn (613) 237-9300 arba Quality Inn (613) 789-7511 (Radžiaus rezervacija). Užsiregistruoti — (613) 231-2339, informacija — Juozas Radzius. Inf.

Tradicinis mažlietuvų šiuipnys, dėka energingų, jaunų Mažosios Lietuvos moterų draugijos narių torontiečiams ir šiemet rengiamas vasario 20, antradienį, Prisikėlimo parapijos salėje. Džiaukimės jaunimo entuziazmu palaikyti tradicijas ir įvertinkime jų pastangas gausiu atsilankymu. I. Adomavičienė

Toronto Maironio mokyklai Toronto Lietuvių namų moterų būrelis aukojo \$134. Nuoširdus ačiū. Vėdėja

Vytautas Aušrotas, Anapilio parapijos knygyno vedėjas, antroje 1995 m. pusėje parduotuvė pavieniui "Tėviškės žiburių" numerį už \$78. "TŽ" administracija dėkoja už talką.

Tremtinių vaikaičių mokyklai "Lietuvių namai" Vilniuje aukojo: \$70 — E. Lorencienė a.a. vyro Adolfo penkerių metų mirties prisiminimui; \$25 — L. A. Čepai; \$10 — A. Lapalaitienė, M. Povilaitienė. Nuoširdus ačiū — mokyklos rėmėjai

"Tremtinių grįžimo fondui" aukojo: a.a. Prano Dovidaičio atminimui: \$20 — P. Čiurlys. A. a. Kazimiero Batūros atminimui: \$40 — E. Sondienė, R.D. Sondas; a.a. dailininkės Helenos Žebrauskaitės-Weir atminimui: \$50 — J.V. Pleškaiciai; a.a. Herberto Šmito atminimui: \$25 — A.E. Bočkai; a.a. Juozo Morkūno atminimui: \$50 — dr. J. Rimšaitė; \$20 — L. Daunienė, V. Kubilienė, B. Zabulionis, A.K. Povilioniai, J.P. Ivanauskai; \$10 — A. Ramolavičiūtė. A. a. Antano Martinkevičiaus atminimui: Tillsnburgo ir apylinkės draugai — \$10 — A. Vieraiciai, J. Jurėnas, B. Lukošienė, T.P. Pargauskai, I.P. Pargauskai, B. Diršienė, A.V. Čiuprinskai, L.J. Vitai. A. a. Onos Tačlauskienės atminimui: \$100 — William and Gyne Lane; \$50 — V. Ručienė, R. Ručys; \$40 — L.E. Baumgardai; \$25 — P.A. Adomaičiai, J.A. Sungailos; \$20 — V. Adomonis, E. Navickienė, Joe ir Dalė Intihar; \$10 — A.J. Gudavičiai, M. Matulevičienė, H. Simanavičienė, B. Stončiū; \$5 — St. Bartusevičienė, J. A. Venslovaiciai, J.A. Gudavičiai. A. a. Jono Paršeliūno atminimui: \$500 — Mark-Marius Paršeliūnas; \$25 — M. Miceikienė; \$20 — A. Apenavičienė, E. Sondienė, R.D. Sondas, O.K. Kudirkos, A. Šeškvienė, B.V. Saulėnai, L.I. Adomaičiai, D. Zulovienė, V. Urbanas, P. Basy; \$10 — V. Kecerionė, A. A. Kazanavičiai, R.T. Renkauskai, Z. Bukšaitis, M. Gudulienė, M. Povilaitienė. Velionies studijų draugai iš St. Petersburg Beach, Fla.: \$20 — B.S. Juozapavičiai, M. Polteraitienė, O.J. Pupinskai, G.A. Sekonai, P. Zelba. Visiems aukotojams, tokiu giliai prasmingu būdu parėmusiems Lietuvos tremtinius, nuoširdžiai dėkoja šio fondo globėja

KLKM draugijos centro valdyba Lietuvos nepriklausomybės partijos pirmininkas V. Šapalas išsiuntinėjo 1996 m. sausio 20 d. data pažymėtą kreipimąsi į užsienio lietuvių, kuriame nurodoma, kad "besikuriančiai demokratinei valstybei gresia pražūtis". Kviečia visus kuo greičiausiai įsigyti Lietuvos pilietybę, aktyviai dalyvauti politiniame gyvenime ir rinkimuose.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Medžiotojų ir "TAURAS" žūklautojų klubo

TRADICINIS METINIS

BALIUS

1996 m. vasario 3, šeštadienį, 6 val.vak., Toronto Lietuvių namuose, (1573 Bloor St.W.)

Pakvietimai: J. Šimkus tel. 416 231-9425, V. Drešeris tel. 416 233-3334, LN sekmadienio popietėse, pas narius ir prie įėjimo.

Canadian Chamber Academy

kviečia visus į

VILNIAUS

STYGINIO KVARTETO

pirmąjį pasirodymą Kanadoje,

1996 m. vasario 4, sekmadienį, 3 v.p.p.,

George Ignatieff teatre,

Trinity College, 15 Devonshire Place, (tarp St. George ir Bedford gatvių į pietus nuo Bloor St. W.)

Bilietai ir informacija gaunami skambinant telefonu ar faksu 416 538-4342 ir Lietuvių namų raštinėje, skambinant Danguolei tel. 416 532-3311. Įėjimas \$15, studentams ir pensininkams — \$12.

VILNIAUS STYGINIO KVARTETO,

pagarsėjusio Europoje,

KONCERTAS

pirmą kartą Kanadoje

1996 m. vasario 11, sekmadienį,

2.30 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose,

1573 Bloor Street West.

Programoje: lietuvių kompozitorių kūriniai ir klasikų muzika. Įėjimas \$10 asmeniui.

Maloniai kviečiame visus!

Lietuvių namų kultūros komisija

Maloniai kviečiame visus į šokių ir pasilinksminimo vakaronę

"ROŽIŲ VAKARAS"

1996 m. vasario 10, šeštadienį, 7 v.v.,

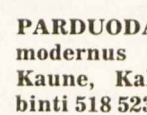
Toronto Prisikėlimo parapijos salėje

(1021 College Street)

Šokiams gros "Good Time Boys" orkestras. Trumpą programėlę atliks choro nariai.

Įėjimas \$8 asmeniui. Stalus galima užsakyti skambinant telefonu 416 252-9157 arba 416 604-8457 vakarais.

"Volungė" — Toronto lietuvių choras

PARDUODAMAS naujas, mūrinis, modernus dviejų aukštų namas Kaune, Kalniečių rajone. Skambinti 518 523-8162.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algijai tel. 905 272-8323.

CANDLELIGHT CATERING

Gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštyms ir pusryčiams. Parūpinam gėtos. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienėi.

IŠNUOMOJAMAS dviejų su puse miegamųjų butas Etobicoke rajone. Skambinti tel. 416 695-3755.

MOTERIS iš Lietuvos, 25 metų dirbusi vaikų darželyje, ieško darbo prižiūrėti mažus vaikus arba senelius. Skambinti Julijai 416 536-9348.

IEŠKOME išsinuomoti 2 miegamųjų buto Toronte nuo kovo 1 d. Skambinti dienos metu tel. 416 252-6741, vakarais 416 604-2894.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilų vidų nauju būdu — sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

MONTREALQUE

Lietuvos seimo narys R. Ozolas lankosi šiame žemyne. Sekmadienį, vasario 11, jis bus Montrealyje ir 12 val. Aušros Vartų parapijos salėje susitiks su vietos lietuviais. Visi kviečiami gausiai dalyvauti.

Vasario 16-osios minėjimas įvyks vasario 18 d. Aušros Vartų parapijos salėje.

Kun. Kazimieras Ambrasas suorganizavo maldos būrelį, kuris meldžiasi įvairiomis svarbiomis Bendrijos intencijomis prie Fatimos Marijos statulos. Maldas kalba įvairiomis kalbomis, nes būreliui priklauso skirtingų tautybių asmenys.

Skautų žiemos stovykla sausio 12-14 d.d. Cap St. Jacques parke praėjo sėkmingai. Ją suorganizavo ir jai vadovavo Gintaras Nagys. Stovykloje dalyvavo ir kun. K. Ambrasas.

"The Gazette" sausio 17 d. įdėjo William Marsden ilgą straipsnį apie Kvebeko draudimą 6 metų amerikiečiui berniukui, atžavavusiam vieneriems metams, lankyti mokyklą anglų kalba. Autorius plačiai mini Lietuvą, Latviją ir Estiją, kurios per ilgus metus patyrė kultūrinę priepaūdą iš Rusijos, kaip jis sako, "tautų kapinyno". Daugiausia rašo apie Lietuvą ir daro išvadą, kad tik tvirti šeimos ryšiai atlaikė kultūrinį spaudimą. Mini ir jo lankytus karaimus, kurie atsikėlė į Trakus prieš 600 metų valdovų apsaugai ir kurie iki dabar yra išlaikę savo kultūrą ir papročius.

Pastaba: specialiu Kvebeko Švietimo ministerio leidimu tam amerikiečiui berniukui pagaliau buvo leista lankyti anglišką mokyklą. B.S.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Seve, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė 3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355

Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

A+ A

JURGIUI ALIŠAUSKUI

mirus,

jo žmonai ANELEI reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

P. O. Polgrimai

J. J. L. Vyšniauskai

J. Liutkienė

P. R. M. D. Krilavičiai

P. O. Meškauskai

F. Gabrėnas

J. O. Karaliūnai

J. Labuckienė

K. K. Stankai

P. I. Baronai

I. V. Šajaukos

MIRTIES PRANEŠIMAS

A.a. JUOZAS LEIBERIS,

palikęs tėviškės pievas-lygumas prie Šešupės, dar jaunas buvo Raudonųjų išleistas, repatrijavęs į Vokietiją. Šešiolikos metų sulaukęs, pašauktas į kario tarnybą, pasiūstas į Rytų frontą. Frontui palūžęs, patekęs į Raudonųjų nelaisvę. Iš laisvės grįžęs, surado tėvus vos tikai gyvas ir tiktai daktaro griežtų nurodymų bei mamos ir seserų ypatingos priežiūros dėka vėl išsivystė panašus į žmogų, į save buvęs.

Emigravęs į Kanadą, iš Toronto persikėlė gyventi į Ameriką, Pakiristas smūgio, staiga mirė 1995 m. gruodžio mėn. 21 d., sulaukęs 70 metų amžiaus New Britain Connecticut, USA.

Palaidotas iškilmingai gruodžio 23 d. kaip dera sąžiningam parapijiečiui bei Bendruomenės nariui, V. Pleškaiciai dėka ir sumanumu. Rytojaus dieną prie Kūčių stalo susirinko šeimyna: dukros — Birutė, Irena, sūnus Juozas ir aštuoni vaikaičiai, žentai bei marti, žmona Albina Pleškaiciūtė.

O tenai gale stalo, kur tuščia kėdė, ten gaudi skausmingą širdgėlą, kartu betgi šviesus amžinas atminimas ir Ramybė žemėje žmonėms geros valios.

Ilgėsis Viešpaties ramybės tiek daug vargų patyręs, brangus ir mylimas mūsų broli.

Liūdincios seserys — Onutė, Wiesbaden Vokietijoje,

Julytė, Tweed, Ontario ir artimieji

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stalo lauko verandas, tvorą. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ; turi truputį kalbėti angliškai; (Keele-Eglinton). Tel. 653-